

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti napság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. Arany Bika-bérház) félemelet. Telefon: 113 (7 mellékállomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Amnesziát a beszolgáltatási bírságokra

A parasztság részéről innen is, onnan is érkeznek panaszok, hogy nagyobb összegű bírságokat vetnek ki azokra a gazdákra is, akik önhibájukon kívül eső okokból nem tudtak teljes mértékben megfelelni a beszolgáltatási kötelezettségüknek. Egyes helyeken nagyon szigorúan bírálják el nemcsak a terménybeszolgáltatás hiányosságait, hanem a kivetett tejeszolgáltatás terén előállt hiányokat is aránytalanul magas pénzbírsággal terhelik meg. Egyes községekben nagy számban kézbesítik mostanában a bírságról, pénzbüntetésről szóló értesítést és főként az ezer gonnal terhelt gazda feje, hogy miként és hogyan teremti elő a büntetéspénzt.

A közellátás biztosításának fontos szempontjai kétségtelenül megkövetelik, hogy a vonatkozó rendeletek pontosan betartassanak. Az is érthető, ha a büntető szankciókat alkalmaznak olyanokkal szemben, kiknél rossz akarat vagy kibúvási szándék bizonyítható. A törvényeknek és törvényerejű rendeleteknek természetesen eleget kell tenni, de az adott esetekben arról van szó, hogy az ország egyes részein egész vidékekre beállt a „lehetetlenülés”. A megbüntetett gazdák nagy része a legjobb akarat sem tudja teljesíteni százezreikig beszolgáltatási kötelezettségét, mert egyszerűen nem volt miből. Az a rendkívül sok nehézség, mely a magyar gazdát sújtotta, különösen a Tiszántúlon és elsősorban Hajdú megyében volt érezhető. Mindehhez járult az aszályos esztendő, mely elhervasztotta a gazdák legmínimálisabb reményeit. A hajdúmezei kisgazda minstelenségére elég jellemző adat, hogy nagyon sok kisparaszt maga is arra szorult, hogy kenyérgyertyát kérjen a közellátási hatóságoktól. — A tejeszolgáltatási kötelezettség teljesítése meg éppen lehetetlenre vált sok kisgazda részéről. A takarmányozási hiányok, nehézségek folytán rendkívül visszaesett mindenütt a tejhozam; nem is szólva arról, hogy a teheneiket sok helyütt igazni kellett a lóhiány miatt.

Heteken át működtek az elszámoltató bizottságok és az eredmény, mint ismeretes, az volt, hogy elenyésző számban állapították meg szándékosságát vagy rosszakaratot s csaknem minden esetben az derült ki, hogy az elszámoltató gazda a lehetőség legszélesebb határáig teljesítette kötelezettségét és hogy teljes mértékben nem teljesíthette a beszolgáltatást, az nem rajta múlt, hanem a mostoha viszonyok.

Ilyen körülmények között természetesen másként kell elbírálni azokat az eseteket, ahol termény- vagy tejeszolgáltatásban hiányok mutatkoztak. — A kirótt bírságok törvényességéhez nem férhet kétség; hanem arról van itt szó, hogy a legteljesebb méltányosság gyakoroltassék és minden egyes esetben lelkiismeretesen egyenlítőre való tekintettel a

A hadifoglyok hazaszállítási költségeit a magyar állam viseli

Tárcaközi tárgyalások a hazaszállítás előkészítésére Debrecenben 6-8000 hazatérőnek készítenek átmeneti szállást

A „Siess, Adj, Segíts” hivatalos lapja Molnár Erik népjóléti miniszter hosszabb cikkét közli a magyar hadifoglyok hazaszállításáról és ellátásáról. Hangsúlyozza, hogy a tárcaközi tárgyalások folyamatban vannak a hadifoglyok hazaszállításának előkészítésére. A jövőben állandó bizottság működik Bukarestben, Focsániban és Máramaroszigeten. Ezek a bizottságok a helyszínen kiválogatják a hadifoglyok közül azokat, akik a fegyverszüneti határon túl laknak és ezeket egyenesen Jugoszláviába, Csehszlovákiába, vagy Romániába irányítják. A magyar honos hadifoglyok a gyűjtő állomásokról magyar szerelvényekkel és magyar kísérő személyekkel teszik meg az utat a debreceni átadó-átvevőállomásra. — Ezt az állomást az eddignél több hazatérő befogadására teszik alkalmassá; egyidejűleg 6-8 ezer hazatérő számára rendeznek átmeneti szállást és ugyanannyi ételmezéséről is gondoskodhatnak. Lehetővé teszik azt is, hogyha valamelyik hadifogly nem találja meg régi lakóhelyén családját, úgy annak felkutatására ingyenes vasúti utazásra jogosító igazolványt kapnak. Azoknak a hadifoglyoknak a hozzátartozóit, akiket Debrecenben kórházi ápolásba vesznek, távirati úton

értesítik. A hazatérők munkába helyezése érdekében tárgyalások folynak a szakszervezeti tanácsokkal, amely Debrecenben valószínűleg kirendeltséget fog létesíteni, amely a hadifoglyokat szakma szerinti nyilvántartásba veszi és gondoskodik munkába helyezésükről. A hazaszállítás költségeit a magyar állam viseli, az egyéni költségfelajánlásokat azonban nem vehetik figyelembe, mert nem engedhető meg, hogy a vagyonosabb hadifogly hamarabb kerüljön haza, mint a többi bajtársa. A miniszter cikke hangsúlyozza, hogy minden magyar hadifogly haza fog jönni.

Tildy elnök és Groza Péter beszéltek a Mocvári kollégium felavatásán

Tegnap avatták fel Budapesten a Magyar-Román Társaság szervezésében létrejött Mocvári Lajos magyar-román kollégiumot. Az avató ünnepségen megjelent Tildy elnök, Groza Péter román miniszterelnök, Nagy Ferenc miniszterelnök, valamint a magyar és román kormány több tagja.

Farkas Mihály a Társaság képviselőjében üdvözölte a megjelenteket, majd Tildy elnök mondott avató beszédet. Hangsúlyozta, hogy a magyar nép a maga részéről a legteljesebb szándékkal és őszinteséggel akar új történelmi korszakot kezdeni a Duna völgyében. A magyar nép tudomásul vette a történelmi döntését, mely a békeszerződésekben helyünket megszabta. — A döntésekben voltak számunkra fájdalmak, de nem akarjuk tovább folytatni a sorvasztó támadást. El a hit bennünk, hogy a korábban meg nem értett Mocvári Lajos szellemét mindkét nép megéri. Országainkban ezt a demokrácia győzelme örök időkre biztosíthatja. Üzenem a román ifjúságnak — mondotta az elnök —, hogy tekintsen bizalommal felénk és induljon el a magyar és román ifjúság a jövő útjain abban a tudatban, hogy nem kell harca készülni, hanem közös építőmunkára. A magyar ifjúság pedig forduljon őszinte testvéri szívvvel a román ifjúság és a többi szomszédos ifjúság felé.

Az elnök lelkes tapsal fogadott beszéde után Groza román miniszterelnök mondott hibátlan magyar nyelven beszédet.

Groza Péter megindultán kezd-

te szavait, elmondotta, hogy látta a főváros romjait és ezek a romok megerősítették abban a hitben, hogy végre ráeszmélünk arra, hogy felvegyük a harcot mindazzal szemben, ami gyűlölet, önző sovinizmus, vagy elnyomás, melyek a pusztításra vezettek. Ezek a romok kiáltanak hozzánk.

Majd rámutatott arra, hogy a két nép igazi érdekei a történelem minden fordulóján azonosak voltak; idegen népek akadályozták mesterségesen a magyar és román nép egymásratalálását.

Felvezetve, idegen érdekek szolgálatában elvéreztünk egy véres kalandban ugyanazon a fronton. Mindez azért vált lehetővé, mert nem ismertük egymást eléggé. Immár együtt vagyunk, egy új intézmény falai között, rálepe az új útra, a magyar és román nép egymásratalálásának magyar országútjára.

Teljes szaktitást hűvelünk a multtal, gyomláljuk ki népeink lelkéből a multbeli ellentéteket. Ez a találkozás még sok ellenvetésre és hitetlenkedésre ad alkalmat a mult rendszer kedvezményezettjei részéről. Az imperialista törekvések új illúziókat igyekeznek kelteni, előkészítve új háborúkat. De mi azon vagyunk, hogy fiatal demokráciánkat megerősítsük, a dolgozó tömegek szolidaritását intenzíven erősítsük. Melletünk vannak a világ szabadságszerető népei, élükön hatalmas keleti szomszédunkkal, a Szovjetunióval. — Bizakodással és készséggel vállaljuk a közös munka ránkéső részét. Teljes szívünkkel köszön-

rossz mezőgazdasági esztendő minden baja és súlyos következménye. Ezen a ponton pedig felmerül az általános amnesztiá gondolata.

Mert mi most a helyzet. Jelenleg száz és száz, amúgy is nehéz gondokkal küzdő parasztember feje fölött Damokles kardjaként függ megannyi kirótt bírság. —

Természetes, ez csak növeli gondjait, kedvét szegi éppen a tavaszi dologidőben. Pedig nagyon fontos, hogy most nyugalomban végezze munkáját, ami alapja az ország újjáépítésének.

Mindezeknél tová kívánatos, hogy amnesztiá adassék a sok természeti csapástól sújtott megyékben a beszolgáltatási bírsá-

juk magyar testvéreink baráti megnyilvánulásait. Ez a találkozás arra a történelmi fordulóra vezet, mely legjobb költőink és íróink látogatásában él. Rajtuk van most a sor, akik felelős helyen állunk, hogy a történelmi úton bátran előre haladjunk.

Nagy Ferenc miniszterelnök beszéde

Az ünnepélyes aktus után Nagy Ferenc miniszterelnök ebédet adott Groza Péter és kísérete tiszteletére. Nagy Ferenc az ebéden meleg szavakkal üdvözölte a román miniszterelnököt, kiemelte, hogy Groza a magyar-román barátság előharcosa. Ez a barátság a legszerencsésebb gondolatok jegyében épült ki a szellemi érintkezés alapján. Ezt követnie kell a gazdasági és politikai együttműködésnek. Mi ennek nagy jelentőségét tulajdonítunk, köszönjük a román vendégek látogatását, mellyel megmutatták, hogy milyen őszinte és fenntartás nélküli náuk is a közélet és az együttműködés óhaja. Bennünk ugyanilyen módon él a vágy. Hiszünk, hogy ez a látogatás útmutatás lesz Délkelet-Európa népei számára az együttműködésre.

Nyarády pénzügyminiszter előbb Frankfurtba utazik

Nyarády Miklós pénzügyminiszter az elhurcolt javak hazaszállítása ügyében újabb tárgyalásokra Frankfurtba utazik. Az ottani tárgyalások befejeztével visszautazik Budapestre s innen indul május közepén Moszkvába a gazdasági tárgyalásokra.

gokra. Az egész nemzetgazdaság szempontjából most az a fontos, hogy a magyar gazda nyugodtan nekifekdhessék a munkának és kihozza az áldott magyar földből amit csak lehet, hogy a hét szűk esztendő után végre az Ur-isten segítségével jobb évet érjünk meg.

Határkö

Határkövet jelent Groza Péter román miniszterelnök és kor mánya több tagjának budapesti látogatása. Határkövet jelent abban a fejlődésben, mely a dunavölgyi népeket közelebb hozza egymáshoz és a megbékélt szellemet ápolja. Egy korszakot zár le egyidejűleg, egy olyan korszakot, mely szembesített két szomszédos népet. Imperialista érdekek jatszottak köz e az elmúlt századok folyamán abban, hogy a magyar és a román nép egymásban ellenséget látott. Mesterségesen szították az ellentéteket nagyhatalmi célok érdekében. Előbb benci dinasztikus érdekek, majd a német imperializmus volt az, mely kijátszotta a két szomszéd népet egymás ellen.

A második világháború végzetes eseményei felébresztették mind a magyar, mind pedig a román nép lelkiismeretét; a két ország demokratikus vezetői tisztán látták, hogy az új elrendezésben le kell számolni kölcsönösen a multtal és keresnünk kell egymás kezét. Magyarország és Románia egymásra vannak utalva, gazdasági adottságaik is arra készítik a két népet, hogy teljes megértéssel viseltesse egymás iránt és a háború dűlása után az újjáépítést egyaránt szorgálják, amikor minél élénkebb kulturális, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatot építsenek ki egymás felé.

Groza Péter budapesti látogatásának abban is jelentősége van, hogy első ízben jelenik meg egyik állam miniszterelnöke egy olyan állam fővárosában, amely még nem régebben szemben állott egymással. A megbékélés, a kiegyenlítés és a jó szomszédi viszony megteremtésére irányuló szándék kifejezője ez a látogatás. Groza Péter valóban alkalmas egyéniség arra, hogy a magyar-román barátságot fejlessze, példát mutasson az őszinte közéletre. Tudjuk, jól bírja a magyar nyelvet, tanulmányait részben magyar nyelven végezte; a magyar irodalom és költészet lelkes tisztelője. Így meg van nála az alap, hogy a magyar nép iránti megbecsülést és szeretetet istápolja és tovább fejlessze.

A magyar nép megbecsüli az őszinte barátokat. Jó szóra jó szóval felel és jó tette jó tettel. Lehetek a multban még annyira éles választóvonalok is, fátlyolt vet a multakra és csak a jövőre függeszti a tekintetét. — A jövő pedig arra int, hogy a Duna völgyében évszázadokra alapítsuk meg az itt élő népek közötti barátságot és biztosítsuk az együttműködést. Ehhez természetesen a kölcsönös bizalom szükséges. Ennek a bizalomnak jelét látjuk Groza Péter budapesti látogatásában és a fogadtatás melegségében. Reméljük, hogy a biztató kezdet méltó folytatást talál és a két nép kölcsönös barátságát erősíti meg.

A legszebb reményekre jogosít ez a találkozás, mely szimbolizálja a két nép egymásratalálását.

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL
Simonyi utca 1/b.

Fák, bokrok, gyepek kimélese — egészség védelme

CSOKONAI SZÍNHÁZ KAMARA
4-én, vasárnap d. u. 6 este 7-kor

Mária főhadnagy
5-én, hétfőn 7 órakor

Mária főhadnagy
Telefon: 110

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Péntek — szombat — vasárnap délután és este

HONTHY HANNA

Jegyek már várhatók,
vendéggjátéka
OKOS MAMA
Szondiás operett slógar.

Szerencsétlenség a perecsi bányában — 9 halott

Az éjjel tíz óras váltásnál a perecsi bányatelepen halálosvégi bányaszerencsétlenség történt. Egy 200 m. hosszú alagúton srénnel és munkásokkal megrakott vasúti kocsisor nekiütdött az alagút vastartó oszlopainak. Az oszlopok egy része elhajlott, más részük pedig összetört s az összeütközés következtében az alagút homoktetőzete beomlott és a munkásokkal zsúfolt kocsisorra zuhant. A kocsiiban 12 bányász volt. Közülük 9 meghalt. A másik 3 munkást a segítségükre siető bányászok szabadították ki. Az áldozatok közül hat per-

ecsi, a többi más vidékről való. A szerencsétlenség ügyében a hatósági vizsgálat azonnal megindult. A perecsi bányakatasztrófa alkalmából a kormány részvétét fejezte ki a katasztrófa áldozatainak hozzátartozói iránt. — A Gazdasági Főtanács 25 ezer forint azonnali segínyt utalt ki a szerencsétlenül járt bányászok hozzátartozói részére. A 9 meghalt munkás majdnem mindenike családosa volt. A mentési munkálatokat csak reggel tudták befejezni, mert a szerencsétlenség helyét nehezen

lehetett megközelíteni. A szerencsétlenség körülményeinek felderítésére a bányakapitányság, a rendőrség, a NIK, a pártok és a szakszervezetek képviselőiből alakult bizottság vizsgálatot folytat. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget okozta, hogy az egyik vascsille tengelyének pereme eltört. A holttesteket a templom mögötti kertben ravatalozták fel. A pártok elhatározták, hogy valamennyi szombatra kitűzött mulatságot elhalasztják, hogy résztvevőknek ezzel is kifejezést adjanak.

Pártérdek, vagy közérdek?

Mi történik a városi javadalmi hivatal körül?

Amikor január elején a városi javadalmi hivatalt felállította, 24 B-lista útnán elbocsátott tisztviselőt hívott vissza szolgálattételre ideiglenes minőségben. Ugyanakkor megtörtént a felterjesztés a belügyminisztériumhoz, hogy a 24 tisztviselő alkalmazását engedélyezze. Január, február, március és április hónapban a városnak meg volt a fedezete arra, hogy ennek a 24 ideiglenesen alkalmazott tisztviselőnek a fizetését folyósítsa. Most kimerülvén az anyagilehetőség, bármennyire fontos a város háztartása szempontjából a javadalmi hivataltól várható bevétel, mégis kénytelen lett volna a tisztviselőket elbocsátani. Így május 1-én fizetést nem is kaptak. A tegnapi városi tanácsülés tárgyalta a kérdést, ahol kizsvárgótt hírek szerint — míg ugyanis a sajtó jelen volt, a kérdést nem tárgyalták — Szabó Kálmán polgármester referálta a belügyminisztérium állásfoglalását, amely szerint csak úgy járulnak hozzá a kinevezésekhez, ha a 24 állásból 12 MKP tagnak jut, 9 hely jut a szociáldemokratáknak és három helyre pedig Hszgázpárti tiszt-

viselőt tesznek. Ezt a városi tanács el is fogadta és az erről szóló határozatot állítólag Ménécs János helyettespolgármester és Kapusi Imre hétfőn vizitk fel Budapestre a belügyminisztériumba jóváhagyás végett. A jóváhagyó végzésért szerdára van felfüldve Szabó Kálmán polgármester. Ez az átrendezés azt jelenti, hogy hét olyan Hszgázpárti régi tisztviselőt, akiket a B-lista rendelet értelmében is vissza lehet venni, újra, másodjára akarnak elbocsátani más pártok kedvéért, akik a városnak ezidáig soha alkalmazottjával nem voltak. Ez az eljárás nem felel meg a koalíciós szellemnek, nem egyeztethető össze a demokrácia elvével sem és szöges ellentétben áll a közérdekkel is, mert hiszen olyanokat bocsátanak el, akik járatosak a városi adminisztrációban és javadalmi hivatalukban is már betanultak. Szinte hihetetlen, hogy a szépen fejlődő magyar demokrácia harmadik esztendőjében még mindig a pártérdek és nem a közérdek, a szakszerűség az irányadó.

Debrecenből indult el a dunai népek kulturális együttműködésének mozgalma

A napokban vette kezdetét Budapeston a Magyar-Román Kulturális együttműködés mozgalma, melynek vezetői részét Groza miniszterelnökkel együtt. Jelentős állomása ez a hét a dunai népek szellemi együttműködésének, annak a kulturális mozgalomnak, melynek kezdeményezése Debrecenből indult el több, mint másfél évtizede és a tisztántúli városokhoz fűződnek eddig elért legjelentősebb eredményei is. Az első jelentősebb lépés még 1930-ban történt, amikor felvetődött a debreceni rádióállomás terve, mint a dunai népek közös műsorát adó stúdió gondolata. Az eredeti elgondolás, amint a „Debrecen” 1930-as évfolyamának júliusi számában olvashatjuk, az volt, hogy Debrecenben állítanak fel rádióállomást, mint a román és csehszlovák határhoz legközelebb eső városban s a rádió műsorán találkoztak ad a magyar vidék, Erdély és Felvidék magyar szellemi értékein kívül a román, csehszlovák, kárpátországi, jugoszláv írók és művészek zöme. A debreceni rádióban így 4—5 dunai állami kultúrális művészeti, irodalmi, iudott volna szóhoz. A tervet Hadházy Zsigmond akkori főispán, P. Nagy Zoltán zenekolai igazgató nagy szeretettel karolták fel, azonban az akkori idők nem kedveztek a megszabású gondolat megvalósításának. A dunai szellemi közös-

ség megszólaltatását célzó gondolat elalkadt. Debrecenben bimbózott a harmincas évek közepén a magyar-román szellemi kapcsolatok kiműlyítésének gondolata is. Lükő Gábor dr., Hankiss János dr., Karácsony Sándor dr. végeztek érdemes munkát ezen a téren. Szoboszlai Matia János és Oláh Gábor megkezdik Eminescu műveinek magyarra átültetését. Eminescunak, az európai líraj irodalom e nagyszerű értékeinek művészetét sehol, még hazájában sem értékelték meg úgy, mint Debrecenben, ahol a Kar-utcai Irodalmi tanálya remélje ezeket írja róla: „Ha Eminescu verselt olvassuk, olyan érzés fog el, mintha regeteg erdőbe furnánk be magunkat. Valami édes árnyék borul ránk, fűszeres illatok imbolyognak, neszező lombmoraj, távoli madárdal, fákkal vált emberek szellembeszéde fon körül, lassan piheg valánk egy élet ritmusában a szent természet. A valóság hangja összevegyül a lombok sötétjén surranó szellemek, a leszálló éj gyászába öltözött boszorkányok, démonok, vampirok riadalmas sutogásával. Báj és borzalom: ez Eminescu erdőzúgásszerű költészetének sajátos rétegződése. Főerősségei: naiv természetesenlétele, a szláv bánat édes szomorúsága, mely talán vérbeli örökség Eminescunál, hiszen az apja orosz volt, Eminoffnak hív-

APOLLO MOZI
Debreceni megjelenéssel
VALAKIT MEGÖLTEK
amerikai bűnügyi regény:
irodalmi név mesteri rendezésben
Előadások d. u. 4, 6, 8, vasárnap és
szombat d. u. 11 órakor ir.
Telefon: 194

METEOR
filmszínház
Május 4, 5-én — Amről nem
beszölünk. Képzés témájú magyar
film a szexuális élet titkos területeiről
Csak felnőtteknek! Híradó. Előadások:
hétfőnap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Vigszínház
mozi
Budapestet is megelőzve
Debrecenben először a leg-
vidámabb, a legszórakozta-
több új magyar film:
Egy pofon, egy csók
Fősz: Csontos, Bilcsi, Egyri
M., Déry Sári, Vaszari Piri.
Előadások: ma 2.45, 4.30,
6.15, 8, hétfőn 3.30, 5.30 és
730 órakor.

Közellátási értekezlet Debrecenben

Szobek András államtitkár pénteken Debrecenben értekezletet tartott, melyen jelen voltak Öry István és Balogh István főispánok, a polgármester, alispán, a közellátási előadók, a koalíciós pártok kiküldöttei, a közellátási felügyelőség vezetője és az M. Sz. K. vezetője. Az államtitkár ismertette az ország kenyérellátási helyzetét és rámutatott arra, hogy az újonnan megjelent közellátási miniszteri rendelet értelmében most már mindenki szabadon örölthet alban az esetben, hogyha az előírt dupla dézsmát beszolgálhatja. Senki nem kérdezi, hogy milyen terményt örölthet és azt honnan szerezte be. — Ugyancsak rámutatott arra is, hogy a tengeri forgalma és árfelszabadításával a gazdálkodók előnyös helyzetbe jutottak és el-

várja a gazdától, hogy minél nagyobb mennyiségben adják el a taugerit és egyéb terményt kijelölt kereskedőknek, akik azt napi áron megvásárolják és azonnal kifizetik. Rámutatott az államtitkár arra is, hogy a kenyérellátás szempontjából rendkívül fontos, hogy minden gazdálkodó bocsássa eladásra feleslegként mutatózó tengeri és egyéb készleteit, hogy ezáltal is biztosítható legyen a kenyérellátás a jövő évig. A város, a vármegye és a koalíciós pártok megnyugvással vették az államtitkár azon kijelentését, hogy Hajdú vármegye területéről addig, míg a vármegye és város ellátatlan lakosainak ellátása az új jogi nincsen teljesen biztosítva, kenyérgabonát vagy örleményt nem fog eldizponálni

Debreceni cserkészek is résztvesznek a cserkészek világtalálkozóján

Az újonnan megalakult Magyar Cserkészfiúk Szövetsége több mint egy hónapja alapszabály szerint megválasztott tisztikaral működik. A közlék jmboree-ra 500 magyar cserkész megy ki a franciaországi Moulou városába. — A kiküldendő cserkészek kiválogatása országsszerte most folyik. — Debrecenben az elmúlt nap volt ilyen válogatás, amelyen Törös Károly tisztántúli kerületi megbízott vázolta a magyar cserkészet célkitűzéseit. — A magyar cserkészet, amely a levente-cserkészet nyomása alól felszabadult — mondotta Törös Károly — Baden Powel eszméihez, tiszta és nemes alapelveihez igazodik. Ezek szerint nem akarhatunk mást, mint kötelességtudó, embertársait szerető, dolgozó állampolgárokat nevelni, akik az élet minden nehé viszonyai között is megállják helyüket. — A cserkészet sohasem volt

és nem is lesz egy politikai pártnak hatása. Vezetése alatt. — A cserkészet a fiúk, büszkén mondhatjuk, hogy a 10—16 éves gyermek lelkiületén és nevelésén a cserkészet jó hatást gyakorol. A cserkészet 10 törvénye a demokrácia 10 törvénye is! Ezután ismertette, hogy a VI. kerületből 60-an kerülnek ki a nyáron megtartandó jmboree-ra. Minden csapat 1—1 cserkészt küld ki, azokat, akik tehetségük révén arra rászólgálnak. A népi csoport különösen szép eredményeket ért el Debrecenben s ez főleg Szolnoki Lajosnak köszönhető. Tizes keret megy ki ebből a népi csoportból. Törös Károly ismertetője után kezdődött a vizsgáztatás, amelyen igen sok tehetséges fiú adott képességet tudásáról. — Ki kell még emelnünk a cserkészek kiállítására kapcsán Boromissza Zoltán és Szanyi Miklós képeit, amelyek biztató ígéretei a magyar művészetnek.

A Kiszgazda Párt gyűlései

A Kiszgazda Párt Budapestén és 57 vidéki helyszínen tart ma nagygyűléseket. A vidéki nagygyűléseken a párt képviselői ismét érintkezéskébe lépnek választóikkal, a kiszgazda tömegekkel és kifejtik a párt jövőendő célkitűzéseit.

Bemutakozott az új MAV fúvózenekar

Május elején elbőstjén színvonalas, sikerült tőzenén mutatkozott be az új MAV fúvózenekar. A zenekar külső képe is megnyerő, vadonadú egyenruhában, új hangszerekkel állt ki a zenekar. Tagjai valamennyien játszanak a MAV szimfónikus zenekarban is. Hogy mennyire csak a zenét szolgálják ezek a kitzúzó muzsikuskok, mutatja az a tény, hogy például szimfónikus zenekar karnagya, Tőzsér József a fúvózenekarban a cintányért kezeli, primhegedűsük, a fiatal, tehetséges Filiep Sándor pedig a kisdobos. Urbán Miklós, a szimfónikus zenekar szólocecellátja a fúvózenekar karmestere, aki lendületés, őszefogó vezényléssel igen alkalmasnak mutatkozott szerepére. Népszerű műsorukban különösen Kéler Magyar vígjátéknyitánya és Lehár Vig őzvegy egyvelege tetszett.

Május 7-én hirdetnek ítéletet az orgoványi bűnperben

Szombaton folytatta a népbíróság az orgoványi gyilkosságok ügyének tárgyalását, miután a pénteki napon a vádlottak az utolsó szó jogán történő felszólalása nem fejeződött be. Rövid tárgyalás után a tanácselnök felbeszélította a tárgyalást és a bíróság tagjai zárt tárgyalásra vonultak vissza. A vádlottak nagy számára tekintettel a zárt tanácskozás napokig eltart s így valóságú, hogy csak május 7-én, szerdán kerül sor az ítélet kihirdetésére.

Halálos ítélet

A miskolci népbíróság napokon keresztül tárgyalta Oláh András, volt csendőrtiszt helyettesnek a miskolci gettó rémének népellenes bünyjét. Az ügyben szombaton hirdettek ítéletet, amelynek értelmében Oláh András köztőlaltall halálra ítélték. Az ítélet jogerős. A halálatélet tegnap délután kivégezték.

A svéd Vöröskereszt továbbra is segíti Magyarországot

Gróf Bernadotte a svéd Vöröskereszt elnöke elutasításakor adott nyilatkozatában bejelentett, hogy a svéd Vöröskereszt Magyarországot továbbra is sejtelen fogja

Autó, portál-Bútor, ablak-ÜVEG BERGER
Piac-u. 53. Tel.: 368.

Hot. eng.
„Első debreceni vagyonörz és Messinger Boy válatat”
Mindennemű vagyontárgy megőrzését, raktározását: u. m.; Áruk tárolása, bútorok raktározása; telepek és üzletek megőrzése.
Diszkrecionális ügyek azonnali intézése.
Iroda: Halvan-utca 2. szám
Udvarban, kepuval szemben.

Magnitogorszk munkásai április első harmadában több mint ezer tonna öntöttvasat és acélt adtak tőzen felül.

„Kossuth Lajost azonnal fogja el!”

— Május 5-én 110 éve fogták el Kossuthot —

1837 május 5-én hajnalban állt meg a kocsi a Budaváran a József-kaszárnya udvarán. Kiszállt belőle Strompf György tőrparancsnok kapitány, Zedwitz Vilmos gróf, főhadnagy, sárvári Eötvös József kir. ügyész. És fegyveresek közé fogva Kossuth Lajos pesti ügyvéd.

A kirendeltség meggyőződik, hogy az államfogyó biztos helyre kerül az egyik utcára nyíló ablakos szobában. Aztán dolgát végezve megy tovább az ekzekúció Pestre, ott a Fürdő-utcában, Kossuth lakásán kell elfoglalni a fogoly iratait.

Az elfogatási parancsot kitűnően végrehajtották. Az iratok lefogalása nem sikerült. Alig akad valami gyanús. Pedig Metternich Kelemen, az abszolutisztikus kormányrend fenntartója, ettől az elfogatástól várja egy széleskörű magyarországi összeesküvés leleplezését. Ez a 64 éves államférfi akkoriban van hatalma tetőpontján. Ő tárgyalta Napoleonnal. Ő hozta létre a Szentisztevényt. Ő tartott egész sereg kongresszust, mindnek az a célja: minden szabadlú gondolat elfojtása. Ami szóban, papíron vagy mozgalmokban mint újítás akar jelentkezni, elfojtandó. Nemcsak Bécsnek ő az ura, hanem mikor virágában van, szinte Európának. Otthon herceg, Nápolyban herceg, Spanyolországban I. osztrák grand, Magyarországon Daruvár fődesura. Az osztrák államtanács elnöke, házai, állami és udvari kancellár. Mindenható. Mindent ő tervez, ő fogalmaz, a király-császár csak aláír.

Igy írta alá Ferdinánd császár a Kossuth elfogatási parancsát is. Lederer Ignác báró, lovassági tábornok, Magyarország katonai főparancsnoka május 4-én délután 2 órakor kapja a királyi parancsát: Kedves báró Lederer! El kéziratom beérkezte után azonnal intézkedjék, hogy Kossuth Lajos budapesti ügyvédet katonai karhatalom egy királyi fiskus közreműködésével még az éj folyamán tartóztatassa és a budai várba kísérelje. Összes iratait egyidejűleg koboztassa el. Ismerve az ön kipróbált tapasztalatait és belátását, bizom abban, hogy mindazon intézkedések, amelyek a letartóztatásra és az azután szükséges teendőkre vonatkoznak, kellő elővigyázatossággal lesznek végrehajtva. Felhatalmazom önt, hogy mindazokat a nyílt parancsokat, amelyek Kossuth letartóztatásának és iratai elkobzásának foganatosítására szükségesek, a kijelölendő vezénylő tisztnek jelen parancsomra való hivatkozással kiadja. — Kossuthnak a budai várba való beszállítása és megfelelő elhelyezése után, azonnal küldjön jelentést közvetlenül Nekem. Bécs, 1837 május 8. Ferdinánd s. k.

Deák Ferenc azt mondta: A bécsi kormány minden bokorban nyulat szimatol! — Összeesküvéstől félnék. Széchenyi maga mondta meg Kossuthnak: Nem is képzeli milyen fontos személynek tartják odafent (Bécsben). Kossuth készen volt arra, hogy elteszik az útból. Wesselényitől pisztolyt visz magával a budai erdőbe. Összelövöldöz néhány céltáblát a mindennapi céljában. Ha orgyilkos támadna rá, fegyvere biztos védelem. De annyira bízik ügye igazságában, hogy egyedül költözik ki a Budától egy órajárásnyira fekvő nyaralóba. Ezt írja egy levelében: Mentől inkább engedelmességek a törvénynek, an-

nál kevésbé hódolhatunk törvénytelen önkénynek. Ez az én hitem és e hitben élni, halni, ha szükség, szenvedni is tudok.

Szent hite, hogy őt a törvény védi. Hába volt ott előtte a Lovassy Lászlók példája. Kossuth tudja, hogy nem követett el olyat, amiért elfoghatnák. Olyat meg éppen nem, amiért előzetes törvény elé idézés nélkül foghatnák el. Nemes ember. Felhozhatják elene, hogy nincs vagyona és nem lakik állandó helyen. De akkor se érték tetten, akkor se követett el felsegértést. Mert csak felsegértés és tettenérés esetében vehetik börtönbe a magyar nemet — fennálló törvényeink értelmében. Csak hogy nem a törvényes alkotmány áll fenn Magyarországon. Törvény a Metternich akaratára.

Ezért lesz fogoly Kossuth Lajos. Mi a bűne? Az, hogy Törvényhatósági Tudóstársakat ad ki a megyék gyűléseiről. Ettől már kétszer eltiltották. Csak hogy ez nem újság. Ez magánlevelezés. Ezt folytatta Pozsonyban 3 évig. Ezt folytatja 1836 július 1-től. Már 23 levél jelezt meg kéziratosszorosításban. Ebben ő a megyék védelme alatt áll.

Mégis elfogják. Ideglete kimerült, egészsége meggyengült. Hatheti pihenésre van szüksége orvosa szerint. Kiköltözik az Isten Szeme nyaralóba.

Május 4-én, éjjel 2 óra tájban döngöttek ajtaján. Kinéz az ablakon. Grácátosok vették körül a sarokszobát, ahol lakik.

Döngöttek az ajtón. Ki az? — Eötvös királyi ügyész. A törvény nevében nyissa ki.

Kossuth deréki felöltözik és nyitja az ajtót. Az ügyész Kossuthot öfelsége parancsára fogolynak nyilvánítja.

Hol van a parancs? — Kérdi Kossuth. A fiskus a parancs elmutatása helyett a környező katonákra mutat: — Itt a parancs, minek ide más parancs?

Kossuth megadja magát. Butorait, könyveit, iratait, pipáját összeszedik. Negyedórát gyalog mennek a felzött úton. A hegy lábától tovább kocsin. A vár északi végében megáll a kocsi. Valamivel idebb az evangélikus templom. Kétemeletes épület. Felégy tájban érnek a börtönhöz. Mély titok fogja körül. Vigyáznak, hogy meg ne tudják fog-

Groza Péter Debrecenben talált menedéket amikor Romániát megszállták a németek

Amikor 1945 őszén a bukaresti miniszterelnöki palotában kihallgatáson fogadott Groza Péter, a beszélgetés során szó esett Debrecenről és ezeket mondotta a román miniszterelnök:

— Életem legkritikusabb napjait töltöttem e városban... Elmondok most valamit, amiről kevesen tudnak... Ezerkilencszáznegyven nyarán éreztem, hogy Romániában meleg számomra a világ. Mit kerestek? Menekülnöm kellett. Kolozsvárt vonatra ütem és Debrecenben szálltam ki. Az Arany Bika-ban vettem szobát. Persze idegen néven jelentettem ott be magamat. Aztán észrevettem, hogy kezdek gyanus lenni... Ugy rémlett, mint ha figyelmenek... Lehet, hogy tévedtem, de a menekülő ember előtt minden és mindenki gyanús... Esembe jutott, hogy Debrecenben lakik dr. Tankó Béla egyetemi tanár, aki a szászvárosi kollégiumban professzorom volt. Elmentem hozzá.

— 1905-ben érettségiztem Szászvárosban és Tankó professzor azóta nem láttam. Ő is tudott rólam, én is tudtam róla... A Nagyerdő felé vezető úton egy villában lakott és amikor beléptem a kertre nyílt teraszra, Tankó professzor nyomban megismert... Nyakamba borult és örömmel kiáltott fel: „Isten hozott Groza Péter!” Ott maradtam nála pár napig és talán neki köszönhetem, hogy megmenekültem akkor... Ezért gondolok szeretettel Debrecenre és vágyik oda vissza a szívem.

Mindössze hét esztendő telt el azóta, hogy Groza Péter, a politikai üldözött Debrecenben járt. Megállapíthatjuk itt, hogy 1940 június közepén érkezett. Két hónappal az Erdélyre vonatkozó bécsi döntés előtt. Utazása és menekülése tehát körülményes volt, hiszen azt kellett jutnia a határon. Nehéz volt ez abban az időben, hiszen Románia és

Magyarország között a németek elég élesre feszítették a viszonyt. Romániában már benn voltak a német tancsapatok és Antonescu, meg a vasgárdisták tartották rémületben az embereket. Azok a politikusok, akik becsületet elgondolással és liberális multjúknál fogva — mint Groza Péter — harcoltak az ősi ellenség: a német ellen, menekülni voltak kénytelenek.

Dr. Tankó Béla egyetemi professzor, aki magyaros vendégszeretettel menedéket adott egykori tanítványának, tavaly elhunyt, tehát a legközelebb tanu a román miniszterelnök debreceni tartózkodásáról nem adhat felvilágosítást. Fia, dr. Tankó Béla arra emlékszik, hogy a zavaros időkben Groza Péter autón érkezett villájukba, ahol atyja valóban meleg szeretettel fogadta. Miről beszélgettek? Erről keveset tud...

Sokkal többet tud mondani Groza Péter debreceni tartózkodásáról dr. Kövendi Lajos rendőrezredes, aki az elhunyt Tankó professzorral meleg baráti kapcsolatban állt. Dr. Kövendi Lajos a következőket mondta:

— Közvetlenül Groza Péter elutazása előtt elmesélte nekem Tankó Béla, hogy Groza a Simonyi-út négyes szám alatt levő villájában kereste fel őt és több napon át nála lakott. Arról is említést tett, hogy a romániai politikai viszonyok késztették Grozát menekülésre. Emlékszem jól, hogy Tankó Béla csillogó szemekkel beszélt Grozával folytatott megbeszéléseiről és szösz szerint emlékszem arra, hogy ezeket mondta nekem akkor Tankó Béla: „Groza Péter fanatikus híve a magyar-román barátságának és ilyen kijelentést tett:

... mi ma nincs meg, azt meg kell valósítanunk, és az: a magyar-román barátság... A magyarok és a románok egyetlen közös ellensége van és ez a közös ellenség: a

szász magával. Ne adjon megbeszítést melódáiban jeleket.

Ablaka az utcára nyílik. Töltött fegyverrel sétál alatta az őrszem. A rab megszólítja olaszul. Kéri: vigyen el 3 cédulát a címzettnek. Az őt átvezi a három levelet és beszovaltatja a parancsnokságnak. Ferdinánd Riboldi közvitét bizonyosan megdöcsöri tettéért A Kossuth ablakát beszozezik. Egy másik cellát megszelitnek ki számára. Május 7-én átkísérik oda. Annak már az udvarra nyílik az ablaka. Nedves-padiatú földszinti hely. Csak a következő év márciusában vizzik fel a II. emeletre.

A pénzügyminisztérium gazdasági épületének a kaputól balra eső szárnyára került az emléktábla. A zsákutca felől rész. Abban szenvedett Kossuth 3 évig. A nemzet megtalálta a módot, hogy az elfogatás országos sérelmét orvosolja. 1940-ben az országgyűlés egyik első vivmánya volt a szabadság rabjainak a kiszabadítása. Kossuthot viszi a kocsi hazafelé. Széchenyi szerint nem annyira ellenzéki vezér már, sápadt arcával, mint inkább irgalmasrendi szerzetes. Mégis nagy arra, hogy hályványa legyen a Meszlényi Teréz szívének. És a magyar nemzetnek! Dr. Hegyaljai Kiss Géza.

DEBRECZEN 2. OLDAL 1947 V. 4.

CSEPEL, CSODA kerékpárok 6 havi, rádiók 12 havi részletre. MAYER EMIL cég
Kossuth u. 13. Bathány u. 8. Telefon: 330.

lakó növekedése ennek a székelv nemes által alapított intézetnek. Nyolc éven keresztül osztálytársam volt Groza Péternek Patthy József miniszteri tanácsos, aki a következőket mondotta:

— Szigorú rend és mondhatnám katonai fegyelem volt az ősi református kollégiumban. A felső osztályokból kerültek ki a hustrának nevezett ellenőrök, akik nagy bottal jártak, ezeken a botokon háromszög volt és a diákok penicillussal faragták nevüket a bot szarába. Emlékszem Groza Péterre, amikor lustra volt. Vezetőszerepet játszott az önképzőkörben ben is, gyönyörűen szavalt és irodalmi dolgozataival is kitűnt a többiek közül. Ő volt a kollégium legjobb tornásza. Vasárnapként együtt jött velünk az Olimpuzra. Olimpuznak hívtuk azt a virágos hegyet, amely Szászváros határában emelkedik. Ötszáz éves erdő borítja az Olimpuz oldalát, hatalmas fák tövében a virágok illatoznak, az Olimpuzra jártunk ki hőscincéért és szarvasbogarakat fogni és itt rendezték a kollégium hagyományos majálisait. Ezekben Groza Péter szívből és boldogan mulatott velünk együtt... (P. J. h.)

német." Meddig maradt Groza 1940 nyarán Debrecenben ezt nem tudom. Tankó Béla csak annyit mondott nekem, hogy néhány napig a vendége volt.

Dr. Tankó Béla a szászvárosi Kun Kocsárd kollégiumban tanította filozófiára Groza Pétert. A fiatal Groza nyolc évig volt be-

A város szépítése

Az idegenforgalmi bizottság legutóbbi ülésén megalakították a városépítési bizottságot, melynek elnöke dr. Hankó Béla, titkárává Lechner Lajost választották meg.

Dr. Hankiss János szóváltette az egyetem központi épülete előtti ter ápolását, a medencék vízzel feltöltését. Pohl Ferenc kijelentette, hogy a vízellátás elégtelensége miatt nem lehet gondolni a medencék megtöltésére; a parkok öntözését a régi légvédelmi kutakból lehetne esetleg megoldani. Molnár Győző öntözőkocsik beállítását javasolta. — Horváth István rámutatott arra, hogy a városnak csak két öntöző kocsija van; legalább 10 lö lenne szükséges az öntözéshez. — Dr. Hankiss János a Simonyi-út kivilágítását kérte. Dr. Hankó Béla sürgette az egyetem előtt Huszár Gál ledöntött szobrának visszahelyezését.

A parkok védelmére Kalenda Lóránt javasolta, hogy az utcabizalmiak figyelmeztessék a lakókat a parkirozott területek megóvására. Dr. Hankó Béla szóváltette az egyetemi botanikus kert szűkítését. Az akácliget elpusztult, nagy a kár a tölgyesben is.

Dr. Hankó Béla javasolta, hogy az öntözésnélküli parkosításra a Hortobágyról hozzanak szárazgálgó sziki gyepetglákat.

Kalenda Lóránt és Pohl Ferenc a padok visszahelyezésével

kapcsolatban kijelentették, hogy a város most utána fog járni, hogy a háborús időkben a debreceni közterekről elhordott padokat visszazserezzék. Sok emberből tudják, hogy elvitt padokat; ezeket felszólítják, hogy adják vissza. Molnár Győző rendőri karhatalmat helyezett kiltásba a padok visszazserezésére.

Megjelent a vagyonadóról és jövedelemtöbbletadóról szóló felhívás

A debreceni pénzügyigazgatóság közölte az 1947. évi vagyonadó és az 1947. év első felében járó jövedelemtöbbletadó bevallása benyújtására és a havi adóelőlegek fizetésére vonatkozó felhívását. A felhívást a következő számunkban ismertetni fogjuk.

170.000 forintos költséggel cserépgyártásra alakítják át a városi téglagyárat

Ma Debrecenbe vidékről kell hozni a cserépet, a tetőhelyreállítás költségei kiutalásakor cseréphiányra lehet számítani. Emellett téglára is szükség van, városzerte nagy az érdeklődés romtöglák iránt. A város is alig tudja biztosítani a szükséges romtöglamenynységet a közelben meginduló 100 kislakásos építkezéshez.

AKI EGYSZER megpróbálta TUDJA, hogy nincsen párja MOLNÁR és RÉTI IRÓGÉP műszerész mesterek szaküzletének, ahol: jutányos árak szakszerű munka fizetési kedvezmények Várják Önt is! Javítás, — karbantartás Vétel — Eladás — Csere PIAC-U. 58. Tel.: 617.

Cserépkályhák ZIRKULI Halköz 6. Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

IRO-, SZAMOLO-, SOKSZOROSÍTÓGÉP 20 év óta kézimertem szakszere javítás, díjazás, karbantartás. — Vétel — Csere — Eladás — Kellékek — HURAY Iparkamara, Telefon: 6-66.

Fürdődresszhez kitűnő fonalaink érkeztek a legújabb színekben. Csipkefüggöny anyagok, strand táskák, Flanel takarók, bútorhuzatok nagy választékban. Olcsó árak! HORN szőnyegház Bathány-utca 2.

Vasúti szállításnál felmerült: Arnelvezés, hiány, sérülés kártalanítás. Ért nem kell Budapestre menni: **Fuvarlevél felülvizsgáló Iroda** megnyit: Debrecenben. Kérem a fuvarleveleket és Tányváltadéki jegyzőkönyveket leadni: Bathány-u. 1. I. em. Személyes hivjon 255-ös telefonon. **MESTER ANDRÁS**

BÖRBERI kosztüm készen és megrendelésre Fábrián Modellházban Piac-u. 43. sz. (:Svetits palota.)

MÉSZ cement, cserép és **TŰZIFA** mindenféle építési anyagok legolcsóbb beszerzési forrás BARTHA fatelep, Ispolály-u. 3. T. 261

APAK NAPJA
Görög nappal, ajtó téve,
Lót-fut, rohan élen s éve.

ODVÓZLÁS
Művészes vers és próza
Ejten sokáig Groza!

JUBILEUM
Szabó Kálmán polgármester 27
századkoros évfordulójának...

JÁTÉK A VÁROSHÁZBAN
Az Állásos Sándor alkalmazásának...

INTARZIA
A kis madárka lenn dall
Órán től se lát, se hall.

TÖMEGSPORTOK
A Szabad Szó vándordíjat alapít a
legjobb debreceni góltörő csapatok...

NEGYVÁLTOZTATÁS
Domaházi Szabó László operatőrének...

NEM RÉMHIR
Május elején Simenkövös József...

EZ JO
Az elegáns cukrászda főzvényedő...

AZ ELFOGYOTT FOCYASÍTÓ
Mi fogott a legjobban nálat?
Kérdi az egyik kereskedő a mási...

A TECHNIKAI FEJLŐDÉS
Motorizált Mentesünk van,
Majon látható az alpolgármesteri...

VAN HUMORA
Solti Berci mondta a városi tanács...

ÚJ EGYESÜLET
A helygymnáziumot betenkönt által...

PARBEZÉD
Budai földirtások lettem, öre...

SAKÁRTELEN
Nem jó a Kiszgaza Párt három...

ÓVÁS
A Petőfi-ter rendezésénél vigyázzanak...

TESTVÉRLAPUNK
Néplap megajándékozta hűségese...

A SPIRITUSZÁR DILEMMÁJA
Megidézném meghódított férjem...

KÉRDÉS
Az Újságírók-Textilisek mérő...

DVSC SZURKOLÓ SÓHÁJA
Végre egy nyugoszt vasárnap...

ALLAMOSITJAK A SZINHÁZAT
Aki színházba akar menni, 6 forin...

ISMÉT SALATA
A pino tele van salátával. Viazont...

OLVASTUK
Egy kétségtelenül demokratikus...

NINCS BENNE POLITIKAI
Aki kicsi, akármiyen magasra...

CYERMEKSZAJ
Hítelező az a hácsi akinek azt...

NEVETŐ FEJFA
Egy felvidéki temetőben áll eme...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
Jó hangú énekese 16 holdes...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
Egy még jó állapotban lévő...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
Ez is igaz
Nem tudom, miért került olyan...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
MECCSEN
Pápaszemre a bírónak!!

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
Ne kiabáljon, tud ez oszini két...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A hét fontosabb rendeletei
Az elmúlt szombati 94. számú...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A csütörtöki 98. számú hivatalos...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A keddi 96. sz. Magyar Közlöny...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A csütörtöki 98. számú hivatalos...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A csütörtöki 98. számú hivatalos...

HOGY MIKÉNT HIRDETNEK
MANAPSÁG
A csütörtöki 98. számú hivatalos...

KÜLPOLITIKA. A véget ért moszkvai...

— 200 millió szállította le az...

— A Budapestre érkezett Groza...

— Nyárády Miklós pénzügyminis...

— Verényi János és neje eladták...

— Mike József és neje eladták ifj...

— Dobi Gábor és neje eladták Su...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

Cseh-Szombathy László államtitkár...

— A hadifoglykérdéssel kapcsolatban...

— Mentes József eladta Tóth István...

— Posta. Lajos eladta Berezcki...

— Sallai József eladta Rácz Sándor...

— Kemény László és neje eladták...

— Id. Pallai József eladta mke...

— Harangi János és neje eladták...

— Pincés György és neje eladták...

— Tarr Kálmán és neje eladták...

— Némethi Jánosnak hajdúháson...

— Verényi János és neje eladták...

— Mike József és neje eladták ifj...

— Dobi Gábor és neje eladták Su...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

Sándor és nejeinek Borsbörnyői...

— Mentes József eladta Tóth István...

— Posta. Lajos eladta Berezcki...

— Sallai József eladta Rácz Sándor...

— Kemény László és neje eladták...

— Id. Pallai József eladta mke...

— Harangi János és neje eladták...

— Pincés György és neje eladták...

— Tarr Kálmán és neje eladták...

— Némethi Jánosnak hajdúháson...

— Verényi János és neje eladták...

— Mike József és neje eladták ifj...

— Dobi Gábor és neje eladták Su...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

— Az igényelhető tengeri vető...

Gyula-Békés: Gyula ind: 8.35, 15.20, érk: 9.50, 16.40.

Orosháza-Szentotony: Orosháza ind: 16.00, 19.30, érk: 6.50, 7.40.

Orosháza-Szentea: Orosháza ind: 7.50, érk: 15.20. Autóbuszüzemvezetőseg.

Itt a nyári menetrend Érvényes május 4. éjféltől

Debrecenből indul: Budapest felé gyors reggel 6 óra (érk.: Ny. p. u. 10.30-kor).

Budapest felé személy délelőtt 10.15-kor (érk.: Ny. p. u. 17.55).

Budapest felé személy délután 16 órakor. Ez a vonat csak Püspökkladányig közlekedik.

Csalakozást nyer a Bukarest-bécsi nemzetközi gyorsvonathoz, mely 17.38-kor indul Püspökkladányból, Budapest K. p. u.-ra érkezik 21.45 órakor.

Budapestre gyors indul 16.40-kor, külön szerezvényvel csatlakozik a bukaresti gyorshoz.

Személyvonat indul 20.35 (érkezik reggel 5.45-kor). Csak Püspökkladányi személyvonat 18.10. Nyiregyháza felé sz. vonat 6.02-kor.

Nyiregyháza sz. v. 8.18-kor. Gyors 13.55-kor. Személyvonat 14.44-kor.

Személyvonat 16.45-kor. Gyors 20.47-kor. Füzessabony felé reggel 5 ó.

Tiszalök felé reggel 8 órakor. Nyirábrány felé 9.05-kor.

Tiszalök felé délután 17.10 ó. Nagykeréki felé 17.25-kor.

Nyirábrány felé 17.05-kor. Nagyléta felé 18.05-kor.

Füzessabony felé 18.25-kor. Erkeznek Debrecenbe: Budapest felől sz. v. reggel 3 óra 35. (Indul 20.25-kor.)

Személyvonat 14.22. (Indul 7 ó. 10 p.) Gyors 13.47. (Ind. 8.40-kor a Keleti pályaudvarról.)

Gyors 20.37. (Ind. 16 órakor.) Csak Püspökkladányból szem.

vonat 7 óra 40-kor. Csak Püspökkladányból szem.

vonat 20.20-kor. Nyiregyháza felől: Gyors 5.50-kor.

Személy 7.05-kor. Személy 9.45-kor. Személy 15.45-kor.

Gyors 16.32-kor. Személy 19.15-kor. Füzessabony felől 7.30-kor.

Nagyléta felől 7.00-kor. Tiszalök felől 7.15-kor.

Nagykeréki felől 7.50-kor. Nyirábrány felől 7.20-kor.

Nyirábrány felől 15.35-kor. Tiszalök felől 19.30-kor.

Füzessabony felől 20.03-kor. NYILVÁNOS VERSENY-TÁRGYALÁSI HIRDETÉNY

Debrecen város Tanácsa a nagyerdői Stadion épület tetőz-

tének helyreállítására (ács-és tetőfedőmunka) nyilvános verseny-

tárgyalást hirdet. Ajánlati ürlapok Debrecen város műszaki

igazgatóságánál a hivatalos órák alatt átvételtek. Az ajánlatok le-

pecsételt, zárt borítékban 1947. évi május hó 10-én d. e. 10 óráig

adhatók be a városi műszaki igazgatóság iktatóhivatalába.

— Felhívás ugyanaznap d. e. 11 órakor lesz. Polgármester

Irógép, számológép és kellékek. Eladás, vétel, csere Szőke Ervin irógépkereskedő

Eötvös-u. 38. (3-at csegetni)

Debrecen ind: 6.00, 15.10, Gyula érk: 8.50, 19.00, Szeged érk: 12.18, Szeged ind: 14.12, Gyula ind: 5.40, 17.40, Debrecen érk: 9.30, 21.30.

A PERMETEZÉSHEZ legalkalmasabbnak elismert, békebell anyagból készült, legjobb típusú Veréb félé "SUGÁR" permetező. Veréb István DEBRECEN, SZAPPANOS-UTCA 10.

Négy szobás összkomfortos, lehetőleg kertesi családi házat keresünk megvételre. Kisebb háborús sérülés nem akadály. Ingatlanforgalmi irodák ajánlatát is várjuk. Cím a kiadóban

Ismét lesz gazdálajstrom Részletek a beszoigaltatási rendeletről

Tegnap számunkban már ismertettük az új beszoigaltatási rendeletről. Mint köztudott, a 8 hat. holdon aluli szántóföldön nem terhel beszoigaltatást. — Egyébként is igen nagymérvű a progresszivitás. Míg a 8 holdas gazda holdanként 80 kg búzának megfelelő beszoigaltatásra van kötelezve, addig a 40 holdnál nagyobb szántóterületen termelő holdanként 250 kg búzának megfelelő beszoigaltatási kötelezettséget tartozik teljesíteni.

A rendelet búzapontokban kifejezve alapkötöttséget ír elő, aminek felét kell kenyérgabonával teljesíteni; a másik felét a gazda a rendelethez előírt módon és arányok szerint a felsorolt termények közül azzal teljesítheti, ami a számára a legkedvezőbb. Haszonbérlet esetén a beszoigaltatási kötelezettség teljesítésében a haszonbérlet terhel. Felesbérlet vagy más részes ha-

szonbérlet esetén a haszonbérlet és a bérbeadó meg egyezhetnek a beszoigaltatási kötelezettség tetszőleges arányban történő megosztására nézve. Megegyezés hiányában mindegyiket a beszoigaltatási kötelezettségnek a természetből való részesedésük szerint kiszámított hányadrésze terheli.

A termény felvásárlását a rendelet az Országos Mezőgazdasági Szövetkezeti Központra bízta, — valamint a gyűjtőkereskedők hálózatára. A felvásárlást a terményforgalom miniszteri biztosa irányítja.

A rendelet ismét előírja a gazdálajstrom összeállítását. Ebben írják össze, hogy ki mekkora szántóterületen gazdálkodik és ennek alapján milyen beszoigaltatási kötelezettség terheli. A gazdálajstromot legkésőbb május 31-ig kell a községi előjárásoknak elkészíteni és azonnal közszemlére kell kifüggeszteni. Az érdekelt gazdálkodók a gaz-

dálajstrom adatainak helyesbítése iránt a kifüggesztéstől számított 8 nap alatt terjeszthetik elő kérelmet.

A terménybeszoigaltatás hátrédeje kenyérgabonánál a cséplés befejezésétől számított 15 nap, egyéb terményeknél november 30. A rendelet lehetőséget ad arra, hogy kötelezettségek felit többek között vörshagymával, káposztával, evelő takarmánnyal is teljesíthesse a gazda.

A rendelet a kerti termelést, valamint ipari növénytermelést folytató gazdákat számára jelentős kedvezményeket biztosít.

A rendelet értelmében az a gazdálkodó, aki köves, homokos, vagy szikes területen termel, — valamint az is, aki aszály vagy egyéb elemi kár folytán földadokdevizményben részesül, beszoigaltatási kötelezettségének csökkentését kérheti.

Igy festene a Debrecen-Nádudvar között létesítendő mezőgazdasági vasút...

Gondos János, a debreceni tanyavilágban létesítendő mezőgazdasági vasút gondolatának felvetője és lelkes harcosa Zalaúfy László mérnök szakzerű irányítása alapján kidolgozta a Debrecen-Nádudvar között létesítendő mezőgazdasági vasút tervét. A terv indoklása éppen olyan figyelemre tarthat számot, mint az a költségvetés, mely kiegészíti a tervezetet.

A Debrecen, Balmazújváros, Nádudvar, Hajdúszoboszló közötti terület talaja igen kedvező belterjes gazdálkodásra. A tervezett tisztafüredi öntözőrendszer öntöző társaságja ezen terület közepén megy keresztül és így annak kiépítésével az öntözőgazdálkodás lehetősége is meglesz. A belterjes gazdálkodásnak egyéb kelléke a jó közlekedési hálózat. A fenti terület közlekedési hálózatát vizsgálva, láthatuk, hogy a területen keresztül azonban csak egy közút: a Balmazújváros-Hajdúszoboszló halad. A közlekedési hálózat hajszálerei: a dűlútak megvannak, de a főút, amely ezt a hosszán elnyúló területet összekötné a várossal, hiányzik.

tesznek ki. A fenti tömegek központi távolsága 15 km-nek vehető és így, alkalmazva a MÁV tarifáját, a terményszállításból a vasútnak kb. évi 470 ezer forint bruttó bevétele lesz.

A várható személyforgalomra vonatkozólag napi 50 utast tejezzünk fel a 15 km-es közép utazási távolság esetén, szintén a MÁV-tarifát alkalmazva, az utasforgalomból az évi bruttó bevétel kb. 36.500 forint. — A darabárut és azon árucikkeket, amelyeket Debrecenből kifelé szállítanak; nem véve figyelembe, valamint nem számítva azt az áruforgalmat, amely közvetlenül Nádudvarra lesz, a fenti adatok alapján a vasút évi bruttó bevétele lekerekítve kb. 500 ezer forint.

A várható forgalomra vonatkozó adatok figyelembevételével egy 76 cm nyomtávú vasútvonalra gondolhatunk, kb. 5 km-kint állomással. A forgalom naponta kétszer oda-vissza vonatkozású vegyesvonat és a főforgalmi időszakban napi egy tehervonattal lenne. A kocsi-park ezen forga-

lomnak megfelelő nagyságú. — Egy ilyen forgalmú üzem lebonyolításához kb. 27 alkalmazott-ra lenne szükség, ezeknek fizetése havi 500 forintos, átlaggal számítva, évi 162.000 forint. — Adók és egyéb kiadások évente 38.000 forint. Az üzem céljaira legjobban megfelelő nyersolaj-mozdonyokat feltételezve és a fentebb leírt forgalomra számítva, az üzemanyagforgasztás évi 100.000 kg nyersolaj. Ennek ára kb. 60.000 forint. Villany, petróleum, benzín stb. üzem kiadások összesen kb. 40.000 forint. Ezeket összegezve, a vasút évi kiadása kb. 300.000 forint. Ezt levonva az évi bruttó bevételből: 500.000 forintból, — a tiszta bevétel évi 200.000 forint.

A tervezet végül a gazdasági vasút megépítésének költségeiről tájékoztat. Megfelelő kocsi-park, magasépítmény, a folyó pálya költsége, kiterők, melléképítmények stb. létesítésére összesen 8 millió forint-ra lenne szükség. Ez az összeg — mint a fentiekből láthatjuk — minden bizonnyal megtérülne a végre a debreceni tanyavilág is hozzájárhatna a maga mezőgazdasági vasútjához.

Javulni fog Debrecen vízellátása

A közönség köréből az utóbbi időben több panasz jutott el hozzánk, hogy a vízvezeték nyomása főként az emeletes házaknál egészen csekély. A felsőbb emeleten napokig szűnik a vízszolgáltatás, máshol alig-alig folydogál a vízvezeték viz. Attól tartanak a közönség körében, hogy a kánikula beálltával a helyzet romlanl fog és kéri illetékesek segítségét ezen a helyzeten.

Kérdést intéztünk a panaszok kapcsán a vízművek vezetőségéhez és onnan a következő választ kaptuk.

— A vízellátás csökkenése és ezzel kapcsolatban kisebb-nagyobb vízszolgáltatási zavarok előfordulása a nyári hónapokban, várható volt. Geológiaiag ugyanis az a helyzet, hogy a múlt esztendő aszályos év, rendkívül száraz időjárás hatása a vízmennyiség tekintetében az idén nyáron jut kifejezésre.

— Annak, hogy már most bizonyos mértékben jelentkezett a vízhiány, az oka a közönség által is tapasztalt rendkívüli fellemegegedés, mely április elején és közepén érezhető volt. A túlkorán beállt meleg a normálisnál nagyobb vízfogyasztást igényelt és ez érzett meg, főként a magasabb épületeknél.

— A helyzeten nem tudunk nyomban segíteni, mert azok a gépek, amelyekkel a nyári hónapokban bővebb víztermelést lehet kihozni, más célra, kutak tisztítására volt bekapcsolva. Ez szintén

rendkívül fontos, mivel csak így tudjuk biztosítani ezeknek a kutaknak működését. Mivel a meleg hirtelen jött, ezeket a gépeket nem lehet egyik napról a másikra áthelyezni s így nem tudunk eddig segíteni a vízhiányon. Most már azonban a tisztogató munka befejeztével áthelyezük a gépeket három kúthoz, megindul a víz bővebb termelése s ez mintegy két héten belül érezhető lesz.

— Sa-nos egyébként nem tudunk olyan generálisan segíteni a kérdésen, amint szeretnénk, mert ez olyan költségbe kerülne, amit szeretnénk, mert ez olyan költségbe kerülne, amit pillanatnyilag nem lehet beállítani. Ez azt jelenti, hogy ezt az évet is a múlt évéhez hasonló körülmények között kell átvégződünk. Sok függ attól, hogy milyen meleg nyarunk lesz. A vízellátás terén azonban a már említett intézkedés, a gépeknek három kúthoz nagyobb vízmennyiség kihozása szempontjából való beállítása folytán feltétlen rövidesen javulni fog.

Végül megkérdeztük, hogy Debrecen vízellátását jelenleg hány kút biztosítja?

— A tíz motoros kútból most hat, a 13 szivornyásból pedig nyolc van üzemben. Tehát Debrecen 130.000 lakosa 14 kútból nyeri vízellátását addig, amíg a helyzetet javítani módunkban lesz.

Tájékoztató hősi halottak kihantolásáról és hazaszállításáról

Hősi halottak nyilvánított vagy válenyézett személyek holttestének kihantolása és elszállítása, a mindenkori érvényben lévő rendeleteknek megfelelően a hozzátartozók kérésére az költésére az alábbiak szerint történik.

1. „A hazáért hősi halált halt” bejegyzés; tartalmazó hatóti anyakönyvi kivonat beszerzése 3 példányban az elhalálozás hely szerint illetékes állami anyakönyvvezetőtől. Anyakönyvi bejegyzés hiányában az anyakönyvvezető a honvédelmi minisztériumtól (vesztésgyi osztály, Budapest, V. Honvéd-utca 28-30. sz.) kérheti. Hatóti anyakönyvi kivonat hiányában a hősi halottak igazoló értesítés szerződébe 3 példányban a „Magyar Vöröskereszt kúria és irodája, Vöröskereszt V. Személynök-u. 21. tel.” (Budapest V. Személynök-u. 21.)

2. Házastól orvosi bizonyítvány beszerzése az elhalálozás hely szerint illetékes hatósi orvostól arról, hogy a halott kihantolása és elszállítása elleni közegészségügyi szempontból észrevétel nincs.

3. Kihantolási és elszállítási engedély, valamint hullaszállítás engedély, hullaszállítási levél beszerzése a polgári közigazgatási hatóságtól (járési főjegyző, polgármester, alispán, amelynek területén a hősi halott el van temetve). A benyújtandó kérvényhez csatolni kell az előbb említett hatóti okmányt és hatósi orvosi bizonyítványt. Hősi temetőben való kihantolás és elszállítás esetén előzetesen a honvédelmi minisztérium (vesztésgyi osztály) engedélye is beszerzendő és a kérvényhez csatolandó.

4. Vésűi kocsit, valamint szállítási és utazási kedvezmény igénylése, egyelőre vagy irában, a MÁV igazgatóságától (Budapest, VI. Andrássy-út 75) a hatóti okmány, kihantolási és elszállítási engedély, valamint a hullaszállítási levél felmutatása és b) (espedig a) egy vasúti teherszállító és b) (espedig a) egy vasúti teherszállító elszállítására, a vasúti utazási kedvezmény a hősi halott kihantolását és hazaszállítását lebonyolító hozzátartozók részére, a lakóhelyi eltemetési helyig és vissza való utazására, a rokonokat igazoló okmányok felmutatása ellenében. A földművelésügyi minisztérium rendelkezése alá tartozó vasútvonalon a minisztériumtól (Budapest, V. Kossuth Lajos tér 11. sz.) egyéb vasútvonalon az illető vasúttársulat igazgatóságától lehet a szállítási és utazási kedvezményt kérni.

A holttest szállítására szükséges koporsó biztosítása. A koporsó beszerzésének ügyét és annak költségét ajánlatok a kihantolási helyen a hatósi orvossal és a készítővel már előre megbeszélendő.

Utazás a kihantolási helyre és jelentkezés a hatósi orvossal. A holttest kihantolása, a koporsóba helyezése és feladása fuvarlevéllel a vésűi állomáson. A fuvarlevélhez a hullaszállítási levél csatolandó. Egyidejűleg a kedvezményes fuvardíjat is be kell fizetni.

Utazás az új eltemetési helyre és jelentkezés a hatósi orvossal. A hullaküldemény kiváltása a rendeltetési vasúttársulattól, majd a holttest eltemetése a szállítási és eltemetési helyre. Hősi halott részére ingyenes sírnyel igényelhető a polgármestertől, illetve a községi előjáróktól.

Célzerű a hősi halott kihantolási és hazaszállításának lebonyolításával egy holttestszállító vállalatot megbizni.

Hősi halott kihantolása és elszállítása ügyében a beadványok és mellékletek helygondozatnak. A hatóti anyakönyvi kivonat, valamint a házastól engedélyek, bizonyítványok stb. díj- és bélyegmentesülése is kérhető. A házastól orvos és más hatósi személyek közreműködése ingyenes.

A hősi halott kihantolásának, hazaszállításának és újbóli eltemetésének megtörténte — a községi előjáróság (polgármester) útján az új sírhely pontos megjelölésével, nyilvános értesítéssel, a honvédelmi minisztériumtól — az ügyben esetleg előfordult rendeletekre való hivatkozással — irásban bejelentendő.

Magyar Honvédelmi Minisztérium Vesztésgyi Osztálya.

Természetes benzín

A Maszovol Magyar-Szovjet Nyersolaj R. T. berekböszörményi olajfűrészánál tisztán tör fel a kútból a benzingáz. Ezt a gázt sikerült felfogni és minden kémiai behatás nélkül tökéletes üzemanyagot (gázolint) nyerni belőle.

Az így nyert gázolint éppen természetes előfordulása és a gyártási költségek megtakarítása miatt 20 százalékkal olcsóbban tudják forgalomba hozni.

A MASZOVOL már e hónapban árusítani fogja Debrecenben a gázolint és ahogy a fűrészek előre haladnak, fogja a Tiszántúli többi városait, később az országot olcsó üzemanyaggal ellátni, ha az olajkutak a várakozásnak megfelelően és gázolint termelésüket növelni sikerül. (*)

DEBRECZEN 2047 V. 4. S. OLDAL

A Tildy Zoltán és Lorántffy Zsuzsanna kollégiumok ünnepélyes megnyitása

A Magyar Kollégiumi Egyesület Debrecenben két népi kollégiumot létesített. Simonyi út 19. sz. alatt van a Tildy Zoltán kollégium, míg a Nagyerdő köz 32. sz. villájában a Lorántffy Zsuzsanna kollégiumot helyezték el. A már működő kollégiumok ünnepélyes megnyitása kedden este 4 órai kezdettel lesz a Tildy Zoltán kollégium előadótermében.

Az ünnepélyes megnyitáson valószínűleg Tildy Zoltán köztársasági elnök is képviselheti magát Péter Jánossal, aki a köztársasági elnöki titkári osztályának a vezetője.

Kalenda Loránt betegszabadságra ment

A munkanélküliséggel, a közmunkákkal kapcsolatos igazgatások megviseltek Kalenda Lorántnak, a város kitűnő muszaki tanácsnokának idegét. Régi idősokkja kujult, az elmúlt heten kétezer eset össze hivatalában. Ez indította arra, hogy bizonytalan időre betegszabadságra menjen.

Kalenda Loránt kiválásával a muszaki ügyosztály munkáját még nehezebbé vált. A Blisia komoly zavarokat okozott itt, hiszen például az építési osztályon az addig működött nyolc építésmérnök helyett jelenleg három dolgozik. Három végzik a felszaporodott munkát, a tetőhelyreállítási ügyeket, a lakásépítkezést, az építési engedélyek kiadását, a közleleti építkezéseket.

Nem emelik a tejtermékek árát Debrecenben

Debrecenben a tejtermékek ára olcsóbb, mint a megállapított maximális ár. Ennek következménye az, hogy fővárosi kereskedők gyakran jelennek meg Debrecenben és a vidéken és magasabb áron összevásárolják a tejtermékeket. Legújabbban a Hangya bevásárlói jelentek meg Debrecen környékén és a maximális ártól alig alacsonyabb árakat kínálva a tejtermékekért, felvásárolták minden készletet. Debrecen tejtermékekben ellátása így veszélyeztetve, a város tanács foglalkozott egy esetleges irányár-emelés kérdésével. Végül azonban úgy határoztak, hogy nem emelik fel a tejtermékek árát, mert az emelés más következményekkel járhat más élelmiszerek áránál.

Szélhámoság

Pénzügyőrnek és pénzügyi főtanácsosnak adta ki magát Bakóczy István vasesztergályos, debreceni, Félégyházy Tamás utcai lakos és sok debreceni korcsmát, vendéglőt felkeresett. Mindenütt a szemléknyelvet, ellenőrzőlapot kérte, megvizsgálta a raktaát, majd bort, vacsorát kért, de sehol sem fizetett. Több helyen pénzt is kért kölcsön. Öriszbe vették, családja miatt indult meg ellene az eljárás.

FIGYELEM!
DAUER 15 Ft, hat havi garanciával.
Hajfestés, szőkítés. ETA uri- és hőlgyjodrázatában. Árpád-tér 45.

Pipó Rózi
kölsönkönyvtárban
minden új könyvet olvashat
PIAC-UTCA 7. L. em.
Nyitva de. 10-1-ig, du. 3-7-ig

Kerékpárok ismét
TÓTH GYULA vasútleből
olcsón beszerezhetők.
Városháza épület.

Hazai és külföldi
kerékpárok
részletre
Alkatrészek
Bicikligumik
KATZ Piac-u. 60

Völegények és balozó
ifjak gondúzóje a
VÉGI ruhakölsönzője
Vár-utca 1.

Írógép
számoló- és sokszorosítógép
javítás, vétel, eladás.
Ludmán Ferenc
Írógépműszerész mesternél,
Piac u. 40. Hangya-átjáró.

Vendéglői
üzemének bérbeadására,
esetleg felelős
üzletvezető
alkalmazására pályázatot
hírdet az Uságrók Clubja.
Kossuth-utca 22.

SÖRÖZZÖN a CAMBRINUS-ban, frissen csapott sörök!

Hogy áll a beszolgáltatás

A debreceni és hajdúmegyei gazdák beszolgáltatási kötelezettsége, mint ismeretes, folyamatos az új termésig. A beszolgáltatás a nagy nehézségek ellenére is szép teljesítményt mutat a bizonyítéka annak a felelősségi érzésnek, amely a kenyérgondokkal küzdő ország szempontjait tekintve minden gazda lelkében él. Az elszámoltatás még egyre tart Debrecenben és a vármegye községeiben s az előirányzott termésbeadásközből eddig Debrecenben gabonából 69.01 százaléka, burgonyából 63.47 százaléka, élelmiszerekből 36.05 százaléka jutott a fogyasztás céljaira. Gabonából még 31 százaléka hiány mutatkozik. Hajdú megyében a gabona 60.50 százaléka, burgonya 69.55 százaléka, olajos mag 115.93 százaléka, élelmiszer 95.27 százaléka adatott be. A hiány gabonában 30 és fél százaléka.

Hankóczy Ferenc közellátási főfelügyelő a helyzetről a következő tájékoztatást adta a „Debrecen” munkatársának:

— Az elszámoltatások megtartásának azt lehetett megállapítani az eddigi eljárás során, hogy a gazdaközönség beszolgáltatási nehézségei legtöbbször nem a rosszindulatlan múlt, hanem azon, hogy a múlt termelési évben a katasztrófális időjárási viszonyok miatt az eredmény nagyon sáros volt. A bizottságok ezt mindenütt figyelembe veszik és a legmúltanyo-

sabban árnak el a nehézségekkel küzdő gazdák elszámoltatásánál. Ami az eredményt illeti, nem mondható kielégítőnek, mert hiszen az előirányzott mennyiségek nem folytak be. Ugy látszik a mutatók hiányt az aszályos esztendő terhére kell írni.

Arra a kérdésre, hogy a beszolgáltatást nem teljesítő gazdák megtorlásánál mi a helyzet, így nyilatkozott:

— A rendelet a beszolgáltatást nem teljesítő gazdára súlyos pénzbüntetést ír elő. A büntetést a községekben a jegyzők Debrecenben pedig az elsőfokú közigazgatási hatóság rója ki. A büntetések kiszabásánál minden enyhítő és méltó körülményt figyelembe kell venni. Ez a kérdés egyébként napirenden szerepel a közellátási minisztériumban, sőt úgy tudom a gazdasági főtanács elé is fog kerülni, hogy mi módon lehetne a nehézségekkel küzdő gazdákot segíteni. Nagyobb büntetést csak ott szabnak ki, ahol a rosszakarattal és szándékkal bebizonyosodott, vagyis aki a be nem adott terményt feketepiacon értékesíti. Ilyen esetek is előfordulnak, de nagyon kis számmal, mert a gazdaközönség általában átlézi, hogy a község érdekeit elő kell mozdítani. Egyébként a büntetések kiszabása ellen fellebbezések van helye.

Inflációban szerzett házra nem adnak helyreállítási kölcsönt

Májusban 250.000 forint hitelt osztanak szét Debrecenben

Változatlanul nagy az érdeklődés a háztulajdonosok körében a tető- és épülethelyreállítási kölcsön iránt. Még most is tart a jelentkezés, országhoz képest már az igénylők száma. Először a tetőhelyreállításra adnak ki kölcsönt.

Az építésiügyi minisztérium szabályozta a kölcsönök odaítélésének módját. Egy kölcsönvéleményező bizottság foglalkozni a kérelmekkel, ennek elnöke a polgármester; tagjai a pénzügyigazgató, az állami adóhivatal főnöke és a műszaki ügyosztály vezetője. Az albizottság ülés-

szabványos szét Debrecenben som állandó szakértőül megjelennek a szakszervezet, a pénzügyintézetek, az építőiparosok, az építőmunkások egy-egy kiküldötté és egy építésmérnök.

Május hónapban 250.000 forint összegben adnak kölcsönt a háztulajdonosoknak.

A kölcsön 6%-os kamatozású; közelesem megjelenik a végrehajtási utasítás, amely a visszafizetés módjait és idejét fogja tartalmazni.

A kölcsön feltételei között van az a rendelkezés, hogy inflációban szerzett házra nem adnak helyreállítási kölcsönt.

Séta a rövidesen megnyíló strandon

Hat hét választ el a hivatalos nyári beköszöntésétől. A nyár előbűvélésében azonban már jelentkeznek, néha már nyárban illően meleg az idő, lekülvánczik az emberrel a ruha s a nyár legnagyobb öröme, fürdőzésre vágyik.

A nagyerdői fürdő már felberekelt től a májból. A fürdő egész területén folyik a munka. Két héten belül megnyílik a nyitott fürdő.

Az áprilsvégi meleg napokon már sokan napoztak kinn a hidegvíz medence körül, egy vasárnapon pedig már tele is engedték a medencét vízzel s voltak, akik megmártották magukat benne.

Akkor körülsétáltak a fürdő területén, látták, hogy néhány változás mutatkozik a fürdő megszokott képén.

Szomorúan láttuk, hogy az apanya meleg medence egyik vízbenülő öreg foglya a télen kiszáradt, kifogyott, ki kellett vágni. Most új fiatal csemétét ültettek helyébe. Hiába, nem bírják a hőforrás páráját a fák. A két medence közötti tölgyekből is minden télen új és új ágakat kell levágni. Már igen osonkák...

Még két nagyobb fát vágnak ki a télen a meleg medence körül. Ezek is a hóvíz kipárolgását szintették meg.

A napos meleg medence körül a drótkerítést elavoltították, helyébe orgonaszőnyeget ültettek.

A bejáratnál a téli öltözékig vezető úton kétféle új jegyveszélyt ültettek el.

Új kabinsor épül a gépházától a strandbúfálj terjedően a régi, bombázáskor elpusztult sor helyett.

Sajnos, még ez évben sem kerül sor új női öltöző építésére. Még nincs hozzá meg az anyagi fedezet.

A fürdőzők tavaly sokszor juttatták kifejezésre azt a panaszt, hogy kevés a pad, a napozó a fürdőben. Most húsz új napozóval gyarapszik az állomány.

A székeket újra festik, hiányukat kiegészítik.

Új színekben fog pompázni a hideg medence két oldalán húzó kabinsor is.

Folyik a munka a fürdő minden részén a kertészek, asztalosok, festők egymással vetélkedve dolgoznak, hogy a közel megnyitására a tavalyinál szebb külsejűen fogadják a fürdő a vendégeket.

Nyíltér

Szigethy Imréné fűszerkereskedő (Kálvin tér 3.) üzletét átvetem, hitelezők 8 napon belül jelentkezzenek.

Gál Gyula Kálvin-tér 19. fűszerüzlet.

Kerékpár Rádió

hosszú részletre is, la. vörös belső GUMI, ragasztó szelep, gumi folt. Soltész, Kálvin-tér 2.

PÁRTÉLET

Ma gyűlést tart a Kisgazda Párt

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezete ma vasárnap délelőtt 11 órakor a pártszervezet nagytermében összejárást tart, mely az időszaki politikai kérdésekkel foglalkozik. A vezetőség a gyűlésre ezúton hívja meg a párt minden tagját.

A női tagozat kéri a vezetőség tagjait és a párttagokat, hogy kedden délután fél 5 órakor a párt-helyiség nagytermében a fontos megbeszélésre való tekintettel teljes számban jelenjenek meg. — Ugyanelekör a Független Ifjúság leányosztályának vezetősége és tagjai is legyennek jelen.

Kisméretű pártjelvény a pártirodában kapható.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG BIREI

Felhívom a Független Ifjúság vármegyei vezetőknek figyelmét, hogy a legutolsó körlevél utasításait feltétlenül hajtsák végre a legelőbb időben belül. Zilahy Tibor vm. főtitkár.

A „KI” a közeljövőben török nyelvtanfolyamot rendez. Érdeklődni az irodában lehet.

Fűzőtanfolyam kedd, csütörtök, szombat 4 órakor a Klshegyesi úton.

Gazdálkodó lányok figyelmébe! Felkérem a Független Ifjúság és a Kisgazda Párt gazdálány tagjait, hogy május 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a párt nagytermében igen fontos ügyben jelenjenek meg. Birinyi Mária.

Mozgalmi tájékoztató: Angol tanfolyam hétfő, csütörtök este fél 6—fél 7-ig.

Szabó-varrótanfolyam hétfő, szerda, péntek délután 4—6-ig.

Egyesületi csoport hétfőn délután 4 órakor.

Színháztársaság szerdán délután 5 órakor.

Felhívom a Független Ifjúság összes szervezeteinek figyelmét, hogy szerdán délután 5 órakor a „FI” irodájában jelenjenek meg.

DNYBV. hirdmény

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy 1947 május 4-től Debrecen—Nyírbátor között, illetőleg Debrecen—Mátészalka között vonataink az alábbiak szerint közlekednek:

Debrecen—Pétfő tér 1. sebesmotorvonat 4.45 és 13.10, vegyesvonat 14.50, gyorsmotorvonat 20.50.

Nyírbátor 6. sebesmotorvonat 6.32 és 14.52, vegyesvonat 18.19, gyorsmotorvonat 22.31. A gyorsmotorvonat Mátészalkáig közlekedik, ahová érkezik 23 órakor.

Mátészalka 1: gyorsmotorvonat 3.15, Nyírbátorba 6: gyorsmotorvonat 3.41, Nyírbátor 1: gyorsmotorvonat 3.45, vegyesvonat 3.57, sebesmotorvonat 6.55 és 18.30.

Debrecen—Pétfő tér érkezik: gyorsmotorvonat 5.30, vegyesvonat 7.20, sebesmotorvonat 8.45, 20.20.

Debrecen—Pétfő térsé vonatunk Budapest felé és Budapest felől közvetlen csatlakozást nyújtanak.

Nyíradonyban az MVF autóbusszjáratainkkal Balkány és Nyírlugos felé, míg Nyírbátorban ugyancsak MVF autóbusszjáratainkkal Vállaj, Mátészalka—Vásárosnamény, Hodász—Kántorjánosi—Ór—Jármi—Mátészalka, Fehérgyarmat—Vámorosozsi—Nagyhódos felé ugyancsak csatlakozást nyújtanak.

Debrecen—Nyírbatori Hév. Üzemeltetősége.

— Fegyverreljártó fiatalok közötti közlekedés beállítására a debreceni rendőrségre. A két 18 éves fiú belga gyártmányú gépjárműt és forgópisztolyt rejtgetett a lakásán. Megindult ellenük az eljárás.

„Emőke” villamosság

Te vagy a fény a lakásodban
Te vagy a dal, a zene a rádióban
Fülöp Lajos rádió-, villanyszerelési vállalata.
Csapó-u. 33—35. Telefon 690.

LAPSZENLE

Egyik lap idézi Zillacusnak, az angol munkáspárt baloldali szárnya vezetőjének kijelentését: „A mi atombombánk: a munkásság!” — Reméljük, ez az atombomba nem lesz olyan romboló hatású, mint az eredeti. („Magyar Nemzet.”)

Ma lesz Sík Sándor matinéja az Arany Bikában

A debreceni piarista intézet rendezésében ma, vasárnap délelőtt 11 órakor, az Arany Bika nagytermében Sík Sándor, az ismert papköltő, egyetemi tanár matinéjét tart. Sík Sándor legszébb költeményeit adja elő a matinéjén és nagy érdeklődéssel várta beszédet mond a magyar katolicizmus időszaki problémáiról. A matiné iránt osztatlan érdeklődés nyilvánul meg a debreceni társadalom minden rétegében és arra a piarista intézet igazgatósága szeretettel meghív és elvár minden érdeklődőt. — A jegy ára felnőtteknek 1 forint, illetve 50 fillér; diákoknak a belépés ingyenes. Jegyek a helyszínen válthatók ma délelőtt 9 óráig.

Kereszt és kalapács!

Mind nagyobb és nagyobb érdeklődés mellett folyik az Actio Catholica világméretű akadémia. Csütörtökön este ismét zsűfölt teremben hangzott el az eddig legérdekesebb témájú előadás.

Szentandrásy Tibor megnyitó szavai után Papp Miklós orvos-tanulmányozó nagy hatással szavalt. Ezután dr. Orbán László e. m. tanár tartotta meg nagy érdeklődéssel és tetszéssel hallgatott előadását „Kereszt és kalapács” címen. Megemlítette azt a téves feltevést, hogy a munkásság távol áll a vallástól. Beszéde végén pedig a munkásság megbecsülését kérte a halgatóságától. Ő maga is vasmunkás volt s tudja, hogy milyen fárasztó, nyomorgó élete volt a munkásnak. Mindenki becsülje meg a munkást — mondotta — mert a munkás az a legbecsültebb istenfélő magyar szív doboz.

Az előadás a Himnusz hangjával ért véget.

Május 5-én, hétfőn dr. Szívós Donát „A pap és a munkásság” címen fog beszélni.

Közérdekű levél

Most termeljük ki a városi fát

Május 1-én megjelent számunkban olvastam, hogy a városi tanács ki akarta adni a halápi és gútni erdőkben részére Kitermelésre engedélyezett erdőrészt állományba és ezt azért halasztotta el, mivel a vállalkozók magasabb áron kívánták kitermelni a fát, mint az erdőgazdálkodó megvásárolható lett volna. Mivel részben érdeklődök ezzel szemben néhány tényt kívánok megemlíteni:

A fábóséges január hónapban, amikor még az anyaggyártás elcsúszott (2.50 forint mázsánként) nem kellett fizetni a termelőnek, a legolcsóbb fa vagon-telében a vasútállomásra 10 Ft volt mázsánként, friss tölgyhasáb, egyes megszoritult és később tönkrement fakitermelőknél. A gyakorlat szerint azonban a kiskereskedő az akáccal vegyes hasábfát nagy mennyiségben a vasútnál 14 Ft-ért kapta, ami úrméterbe, átszámlítva 5 mázsa = 1 úrm.) 70 Ft úrméterenként.

Ezzel szemben tudomásom szerint volt az ajánlattevők között egy vállalkozó, aki még április elején hajlandó volt a fát kitermelni, telepére szállítani, ott az

I. rendű magokról hideg ágyban termelt nyári és őszi káposzta, karalábé palánta

bármily mennyiségben kapható. (Viszonteladónak kedvezmény.) Dicsőffi-utca 5. sz.

II. rendű magokról hideg ágyban termelt nyári és őszi káposzta, karalábé palánta

bármily mennyiségben kapható. (Viszonteladónak kedvezmény.) Dicsőffi-utca 5. sz.

Igényjogosultaknak szíjfelosztani

40 Ft-os áron ahul. Még ha ehhez az összeghez hozzászámítjuk a város által nem fizetendő fa tőárát, 15 Ft-ot, akkor is ez az összeg csak cca 53—55 Ft, amelyből azonban a várost jelenleg a fa kiváltási ára egyéb elszámolások miatt nem terheli. Marad úrm-ként cca 40 forint.

Április 1-től minden kitermelés után nyaggyártóknak járulékot kell fizetni, amely a kereskedőt és a várost egyformán terheli, így ez az összehasonlításnál elhagyható.

Mindenek előrebocsátása után megjegyzem még, hogy a mostani munkanélküliségben sokkal könnyebb munkásokat kapni és mivel a szántások kivül más igaerőgénye a mezőgazdaságnak nincs, könnyebb a fuvarozás is. Azonkívül a tavasszal kitermelés a észre kiszárad és így a fűtőértéke is nagyobb. Az őszi betakarítási munkák miatt viszont a fakitermelés november előtt meg nem kezdhető és azé hiszem a friss vágású fával való fűtés örmével mindenki tisztában van. Alkírás.

Frissiek a lapok!

— Világ, Világosság, Kis Újság, Szabadság, Hírlap! Frissiek a pesti lapok.

Este kilenc óra tájban, egyenlő időközökben, mintha csak gép darálná, a város több pontja felől felhangzik az árusok eme monológja, mely messzire elhallik a néptelen utcákon. Persze, így leírva nem lehet érzékeltetni, hogy ennek a mondanak nemcsak szava, hanem színe és dallama is van. Bárhogy is eszereberélnek fel az újságok nevét, a melódia csonka lenne.

— Világ, Világosság, Kis Újság, Szabadság, Hírlap! Így egész ez, így zenél ez, kár volna vároztatni rajta.

Az újságárusok nyilvánvalóan zenéért emberek, mert ahány-szor kézhöz kapnak egy csomó legkülönbözőbb pártállású és nevű lapot, azonnal melódiaív gyurják össze. Egy pillanat és az újságok szépen, rendben sorakoznak a hangjegyekkel is leírható sorban. Nincs semmi díszszonancia, a koalicció hiányában...

A debreceni újságárusok pedig különösen szeretik a nyugodt munkát és reggelként szép köszöntővel billagnak végig az utcákon: Néplap, Népszava, Debrecen! Tessék, kedves olvasóm, próbáld felcserélni a lapneveket, bizony csak suta mondat kerekedik ki abból. Néha már arra is gondol az ember, hogy amikor egy-egy új lapnak nevet adnak, valószínűleg azt is figyelembe veszik, az új lap hogy s mint fog beilleszkedni az újságárusok által elmondandó rigmusba. Persze, a zenében nincsen politika s ez a zenéi regiment nem jelent értékelési sortrendet. Mert ha aszerint alakulna, bizony néha igen suta sor kerekedne ki, a jóföldi emberek nagy bosszúságára...

A debreceni árusoknak külön érdeme még, hogy mértékártó ember valamennyi. Szépen beszélnek, hogy megjelentek a lapok a legfeljebb hangulatú és a szakma iránt tanúsított több-kévesebb lelkesedés szerint zengik el a — Néplap, Népszava, Debrecen! — jólsimert sorát.

Míg mindezt szépen, sorban végiggondolom, eszembe jut, hogy nini, kellene venni egy esti újságot. Megyek is kifelé az utcára, ahol az én emberem változatlan dallammal énekel: Világ, Világosság, Kis Újság, Szabadság, Hírlap!

—Kérek egy Kis Újságot! — Kis Újságot? Az árus végigpergeti lapjait: — Nincs kérem, elfogyott.

No, nagy méreg. Indulok is hazafelé, de megfordulok, mert újra hallom: — Világ, Világosság, Kis Újság, Szabadság, Hírlap! — Mondja, miért hirdeti a Kis Újságot, ha már nincsen? Az árus maga elé néz egy pillanattal: — Hát mondom? Tényleg mondom. Érdekes... nem is vettem észre.

VESZEK író-, varrógépet, Kerékpárt

Soltész, Kálvin-tér 2.

H I R E K

— Borshordók árát az Iparügyi miniszter megállapította. 100—150 literes hordó ára literenként 165 fillér, 200 literesig 150 fillér, 300 literesig 140 fillér. Ezek az árak a Tiszántúra számítva 100 százalékkal alacsonyabbak.

— Lóheretörmegot a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központtól lehet beszerezni. Budapest, Alkotmány utca 29. sz.

— Növénynevelési bizottság alakult a növénynevelési újjászervezése érdekében.

— Nyíriugoson gazdanapot tartottak, mely fogatversennyel, kan- és bikavásárral volt egybekapcsolva.

— Parasztfőiskolák felállítását rendelte el a földművelésügyi miniszter. A főiskolák két évesek lesznek, tandíjmentesek és beiratkozhat rá minden 18—30 év közötti gazda, aki legalább hat elemi iskolát elvégzett. Ilyen iskolák jelenleg csak Kecskeméten működnek.

— Sertésszűrmotot kapnak az újbírtokosok a Földművelésügyi Miniszter Országos Központján keresztül.

— Pamut a házipárnak. A földművelésügyi minisztérium utal ki a FOK-on keresztül. Jelenleg egy szövetség után havonta legfeljebb két és fél kiló pamutot lehet igényelni.

— A nyírás nagy gondokkal küzdő juhászatának a földművelésügyi miniszter 75.000 forint kölcsönt nyújtott.

— Cementet és téglat lehet beszerezni. A gyárak és kereskedők szabad készleteikből 2000 darab cserpepet és 10 mássa cementet igénylés nélkül kiadhatnak. A téglák ára jelenleg 1000 darabonként 188—191 forint, másság és nagyság szerint. A portland cement ára 20, a baumit-cement ára pedig 30 forint.

— A mezőgazdaság részére kiszolgáltató motorolaj árát az Iparügyi miniszter az egész ország területére egységesen kilonként négy és fél forintban állapította meg.

— A száj és körömfájás gyógyítására újfajta oltószert fedeztek fel Svájcban. Franciaországban már 20 millió francsarmahat mentettek meg a pusztulástól ezzel a szerrel. Az oltóanyagot most a magyar földművelésügyi minisztérium is kipróbálja.

— Megalakult a Dohánytermelői Országos Szövetsége. A Szövetség tagjai azok, akik hatósági engedély alapján termelnek dohányt.

— Országsszerte megkezdődött a dinnye vetése. A sárgadinnye és görögdinnye termesztésével egyes vidékeken behatóan foglalkoznak.

— A szerződéses cukorcikortermelőknél a szeszgyárak átvételéért a cukorár 50 százalékát fizetik.

— A mezőhegyesi takarmánygyárban takarmánybrikett készült. A gyár napi 150 mássa takarmányt tud gyártani.

— Magyarország a búzát exportáló államok sorába kíván lépni 1950-ben. A londoni nemzetközi búzaártaezletben Magyarország bejelenti ebből szándékát.

— A selyemhernyótenyésztés terén minden jel arra mutat, hogy az idel tenyésztés már megközelel a békeévek arányait.

— A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ árkétségértékeléséről a droktermelőknél. Azok a droktermelő gazdák, akik a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központnál értékesítették a droktermelőket, mázsánként az átvételi ár figyelembevételével 20, ill. 10 Ft árkétségértékelésben részesülnek. A Mezőgazdasági Szövetkezeti Központnak ez az értékesítési visszatérítése a szövetkezeti értékesítés előnye, amely lehetővé teszi azt, hogy a gazda terménye értékesítésében a későbbi áremelkedés előnyében is részesüljön és így a szövetkezeti termelői kiegyenlített árat élvezzenek.

A sertés számára nem található eredményesebb és természetesebb takarmányt a lucernánál, vagy zöld lóherénél, ami ugyancsak megfelelő a zöldhizlaláshoz. Amint a lucerna, vagy lóhera vágható, azonnal hozzá kell kezdeni a hízaláláshoz. Természetesen a fiatal herefele jobb, mint az öregedő. Ezért úgy osszuk be, hogy egész nyáron fokozatos utánnövekedést biztosítsunk. Legalább másodnaponként zöldet vágjunk és a zöldet szecskázva etessük. Ez a dara kezdetben kevés, mindössze 20 dalka. Később lassanként emeljük ezt az adagot s a végén már három kilót adunk. A zöldtakarmány kezdő adagja napi 10 kiló, ami a nyár közepén fokozatosan 20 kilóra emelkedik, majd a hízalálás végén 5 kilóra csökken. A zöldhizlalásnál külön söröl és takarmányszőről kell gondoskodni, mert a zöld herefelekben ez könnyen megtalálható. A takarmány értékesítésénél egyébként tudni kell, hogy 1 kiló kukoricát 4—5 kiló herefele lehet pótolni. A mai viszonyok között minden gazdának jó lesz kiszámolni: miibe kerül 18 mássa zöld és 170 kiló kukorica és ezzel szemben mit kapunk 150 kilós hízóért.

Ibés Sándor

Kis tanácsadó

Májusban nyírjuk a juhokat. A juhok nyírását azért a legjobb májusban végezni, mert előbb még hidegebb idők fordulnak elő s a juhok könnyen megfáznak, később pedig a nyári nagy meleget ugyancsak megélnyi a bundás juh. Jól tesszük, ha az anyákkal együtt a bárányokat is megnyírjuk. Nem késő akkor sem, ha a bárányoknál júniusban végezzük el a nyírást, de augusztusra re hagyjuk, mert mire eljön az ősz, sokat fog szenvedni a hűvös őszi időtől és fejlődésében visszamarad. Ha a bárányok még júniusban sem megfáznak a nyírásra, akkor hagyjuk inkább rajtuk a gyapjút és csak toklyókorában nyírassuk meg először. Nyírás előtt övük a juhokat az útszéli pocsolyáktól, a megázástól csak úgy, mint a meleg istállótól. Lehetőleg száraz időben végeztessük a nyírást. Nyírásnál ügyeljünk arra, hogy a bőrön ne legyenek oltóbevégek, mert a megsérült bőrök nem fejlesztnek megfelelő gyapjúszálakat. Arra is vigyázzunk, hogy a sebek el ne mérgesedjenek. A sebeket karbolos vízzel fertőtlenítsük.

A legelőtéréről. A gondos gazdának a legelőre kerülő állatát elő kell készíteni a legeltetésre. Előtte körmőljük meg az állatot és a kihajtás ideje előtt rövidebb, majd hosszabb időre engedjük a szabadba, hogy megszokja a kinttartózkodást. Az istálló ablakát, ajtaját a melegebb idő beálltával tartjuk nyitva először csak nappal, azután éjjelre is, hogy az állat a friss levegőt megszokja. Jóságainknak a legeltetés előtt lehetőleg kaszáit zöld takarmányt adjunk, amit törekkel, vagy szecskázva keverünk. Erre azért van szükség, hogy az állat lassanként hozzászoktassuk a legelőhöz. Ellenkező esetben az állat súlyos emésztési zavarokkal kénytelen megküzdenni, mert minden átmenet nélkül kapja a legelőt a tél takarmány után. A gazda jól teszi, ha állatát kihajtás előtt védoitásban részesíti. Ez eredményes és megvéd a betegségektől. Most országsszerte nagy a takarmányhiány a gazda kénytelen korán kihajtani állatát a legelőre, ahol meg a fű nem elég nagy. Ezért szükséges, hogy a reggeli kihajtás előtt és este egy kis szálastakarmányt adjunk a jószágoknak, mert különben a jószág hamar leromlik.

Mindazokat a traktorokat, melyek mezőgazdasági célokra készültek, díjazás ellenében szántásra lehet igénybe venni még akkor is, ha közúti forgalomra való jogosítvánnyal rendelkeznek.

Megkezdődik a tagosítás. A kormányzat egy most megjelent rendelete intézkedik, hogy a háború miatt megakadt tagosítási munkálatok tovább folyjanak. A törvényszékeket felszólították, hogy a munka állásáról tegyenek jelentést. Az összes iratok újra-készítése a kincstár költségén történik.

Megmarad a beszolgáltatás

A Gazdasági Főtanács ülésén — figyelembe véve a kenyérelállítás biztonságának szükségességét — véglegesen döntöttek a gabona-beszolgáltatási rendelet kiadása mellett.

A rendelet az eredeti tervhez képest lényegesen enyhítéseket tartalmaz a kisebb birtokok számára.

A 8 kat. holdon alul nem lesz beszolgáltatási köteleesség, amennyiben a termelő földadóját természetben fizeti ki. A 8—11 kat. holdig 80—118 kg lesz a beszolgáltatási köteleesség. Az új beszolgáltatási rendeletet a közellátásügyi miniszter a legközelebbi napokban adja ki.

A gazdák számára jelentős kedvezményt biztosít az új beszolgáltatásra való előleg gabona átadás lehetősége.

Április 15-től május 15-ig beszolgáltatott kenyérgabona 50

százalékkal felelt mennyiségben, május 16-tól június 15-ig beszolgáltatott gabona pedig 30 százalékkal számít be az új beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe.

A gazda az új árat kapja a gabonáért és a jelenlegi áron felül azonnal kifizetnek számára 20 forint előleget.

Mai kényserhelyzetünkben fontos előlegbeszolgáltatástól a gazdák egyelőre tartózkodtak arra való tekintettel, hogy bizonytalan volt, hogy egyáltalán sor kerül-e a terménybeszolgáltatási köteleesség előírására.

Most, hogy a kormány ebben a kérdésben döntött, minden gazdának előrendű érdeke, hogy még május 15-e előtt előlegbeszolgáltatást teljesítsen.

A rendelet részletes intézkedéseit legközelebbi számunkban ismertetjük.

A takarmánynövények gondozása

Igen fontos, mert ettől függ, hogy mennyi és milyen takarmány terem. Az bizonyos, hogy sok takarmányt kell termesztünk, mert az állatokat nem az idő, hanem a feletett takarmány neveli. Jó takarmányozás nélkül nem lehet jó állat és az állatokat megfelelő takarmány nélkül, haszonnal nem lehet tartani. De a takarmánykészlet csak akkor növelhető, ha a zöldtakarmányt nem pazaroljuk, hanem apródonként és csak annyit adunk az állatoknak,

amennyit minden ízlelés nélkül elfogyasztanak. Sohasem felejtjük, hogy akkor kell takarékoskodni, amíg lehet és amikor kevés van miből. Zöldtakarmányok etetésekor a zöldtakarmányt keverjük lehetőleg szecskázott számmal, törekkel vagy pelyvával, annyival is inkább, mert így étrendi hatásuk is jobb. Egyáltalán a zöldtakarmányozásnál lehetőleg takarékosan bánjunk, mert nem is gondoljuk, hogy milyen nagy megtakarítással jár.

A kukorica termesztés tíz parancsolata

1. A kukoricát ősszel jól megtrágyázzát és őszi szántással előkészítet földbe vessük. A kukorica nagy természeli hálálja meg a trágyát. Az ősszel mélyen megsántott föld a téli csapadékok magába gyűjti, ezért az ilyen földbe vetett kukorica bírja a nyári szárazságot.

2. Korán vagy közepes érésű fajtát termeljünk. Késeli kukoricát csak az ország déli, melegebb éghajlatú, tehát hosszabb tenyészidejű részén termesztethetünk, ahol még beérik. Az ország többi részén a késeli kukorica beérése bizonytalan és ezért a teljes beérése előtt törve könnyen megpenészedik, dthosodik és rossz csírázó képességű lesz.

3. Egészséges fajta-azonos, jól fejlett, honi csövelről vegyünk vetőmagot. Csak jó csírázóképesű magtól várhatunk nagy termést, ezért vetés előtt végezzünk csíráztató próbát. Ha vásárolnunk kell vetőmagot, megbízható helyről, jó fajtát vegyünk.

4. A vetés idejét mindig az időjárás határozza meg. Amíg a levegő és a talaj kellően nem melegedett fel, ne vessünk. 8—10 C. fok melege van szükség, hogy a kukorica csírázni kezdjen. Az orgona is ilyenkor virágzik. Az idő előtt vetett mag csak elfekszik, állatok kieszik, tönkremegy, kinlódva kel s ez későbbi fejlődésére káros hatással van.

5. A vetést sorvető-géppel — négyzetes művelés esetén — kézi kapával vagy kézi bitetűvel végezzük. A gépi vetés előnye, hogy gyors, hátránya, hogy több vetőmag kell. A négyzetes (fészkes) vetés a legjobb, mert így kevés vetőmagra van szükség és keresztbe-hosszába egyaránt művelhető. Ilyenkor vetés előtt vonalozzuk meg a földet. Vetés után hengerezünk ha a föld nem eléggé illepedett, kelés után fogsóval, ha cseresep a talaj.

6. Az egyelést és fatyázást idejében végezzük el, ne túllőgessünk az irtógót feltőlentül távolítsuk el.

7. Aratásig legalább háromszor kapáljunk. A kapálást sekélyen végezzük, mert mély kapáláskor elvágjuk a kukorica felső gyökereit. A lókapa munkája olcsó és gyors. Annál biztosabb és nagyobb lesz a termés, minél többször járattuk a lókapat a sorok között. Ezért kell aratás után is ismételtelen kapálnunk. A kapálást sohase mulasszuk el, mert nagymértékben befolyásolja a kukorica termését. Későbbi kapálás

ugyanis a cső- és szemképződés idejére biztosítja a növény számára szükséges nedvességet.

8. A csöveket teljes beérésük után törjük. Szükség esetén a száronkftással siettetjük a beérést, vigyázva arra, hogy a legfelső cső felett még 1—2 levelet meghagyjunk. Ha később erő fajtát termesztünk és teljes beérése előtt kell letörnünk, görbe vagy padlárs rakás előtt ponyvára kiterítve szárítgassuk, mert különben megpenészedik, megdohosodik. Az ilyet pedig nem szivesen eszik az állatok.

9. A kukoricszárát törés után azonnal vágjuk le, kiszáradása után úgy rakjuk össze, hogy be ne ázhasson. A korán behordott szár jó takarmány, a közepes minőségű szénával egyenlő értékű. Silózára is nagyon alkalmas.

10. Május 15-éig minden tavalyi szárát használjunk fel, nagy károsodásnak vesszük ezzel elejét. Az ezután még szabadban lévő szárból kirepül a moly, a fiatal, fejlődő kukoricát megfertözi.

ELŐLEGET ADNAK GYAPJURA

A földművelésügyi miniszter közelezen megbízta a FOK-ot a gyapjú felvásárlására. A FOK ezzel kapcsolatban a gyapjúelőlegzetést már meg is kezdte és kilonként 4, birkánként 12 forintot folyósít 1 százalékos kamattal mellett. Az előleget felvenni szándékozó gazdák kérelmüket juttassák el a FOK budapesti központjához, IV., Mária Valéria utca 17. sz. alá.

Gazda írja gazdának

A zöld hízalásról

A mi gazdáink szeretnek ugyan sertéshizlalással foglalkozni, de csak télen. Még kevesen jöttek rá arra az igazságra, hogy a nyári hízalás jobb, gyorsabb és hasznosabb. Akinek van még kukoricája, árpája és burgonyája, annak nem is kell sokat emlegetni a nyári hízalás előnyeit. De az a gazda is hízalhat, akinek nincsen tengerreie elegendő. Az úgynevezett zöldhízalásról van szó. Természetesen ehhez is kell bizonyos mennyiségű kukoricadara. Mégpedig kerekben 170 kiló kukoricadara szükséges és 16—18 mássa zöldlucerna. Ezt a takarmánymennyiséget egy ötvenkilós hízó öt hónap alatt megeszli és 150 kilóra meghízlik. Ha ezt pénzre átszámítjuk, rájövünk, hogy eredményes a nyári zöldhízalás.

Hajdú megyében

Az elmúlt hetekben sorozatos tüntetések zajlottak le, amelyekben a mezőgazdasági munkanélküliek adtak hangot elkeseredésüknek a pénzhány folytán leállásra kényszerült közmunkák szüntelése miatt. Nem véletlen, hogy éppen Hajdú megyében került sor ezekre a tüntetésekre, hiszen az országban közel százezer mezőgazdasági munkás áll munka nélkül s ennek a számnak aránytalanul nagy része esik a Tiszántúrra és közelebbről Hajdú megyére. Ezekre vannak ebben a megyében, akiknek nem jutott föld a földreform alkalmával és akik egyik napról a másikra is alig tudnak tengődni az országsszerte fokozódó munkanélküliség következtében.

A munkanélküliség problémájának általános megoldása keretében meg kell oldani a mezőgazdasági munkanélküliség kérdését is. Mert a helyzet napról napra romlik és a föld-proletárlátus nyomortanyáin feneketlen az érthető elkeseredés. A földmunkásság problémáját meg kell oldani közmunkák azonnali megindításával még akkor is, ha az építészeti kormányzat más költségvetési tételek rovására teremti elő a szükséges összeget. Elsősorban a mezőgazdasági munkanélküliek tartózkodási helyzetét parancsolja az azonnali intézkedést, másrészt pedig Hajdú megyét falvaink elhanyagolt állapotára. Hiszen a kétségbeesett gazdák vájmi keveset törődött az ellenkezői Hajdúsággal. A megindítandó közmunkák gyors megindítása nemcsak a munkanélkülieken segít, hanem a megye falvainak külső képét is előnyösen meg tudja változtatni.

Még mindig lehet vetőmagot kapni

Azok a gazdák, akik még mindig vetőmaghiánnyal küzdenek, kisebb mennyiségben még résztölhetnek vetőmagjuttatásban. A vetőmagot a gazdasági felügyelőségnek kell igényelni, a községi igazolvány felmutatása mellett. A bizonyítványban annak kell benne lenni, hogy az illető gazda vetőmaggal nem rendelkezik.

Felhívás a baromfitartókhöz

A közellátásügyi minisztérium felhívja a baromfitartó gazdákat, háziasszonyokat és baromfitenyésztőket, hogy csak a nagy súlyú és barnaszínű tojásokat keltsék, mert a megfelelően kiválasztott tojásokból kel ki előképes, jól fejlődő és az export szempontjából megfelelő csirke. A viláig kereskedelmi versenyében csak akkor érvényesülhet a magyar mezőgazdaság érdeke, ha kitűnő minőségű, packépes árut szállítunk. A gazdáknak és háziasszonyoknak is elsőrendű érdeke, hogy a magyar baromfitenyésztésnek ne csak a mennyisége, hanem a minősége is javuljon és minél többet tudjunk külföldre exportálni.

Megkezdődött a selyemhernyó kiosztása

Az eperfű lombjárnak fejlődése országsszerte annyira előhaladt, hogy egyes községekben már megkezdődött a kis selyemhernyók kiosztása. A földművelésügyi minisztérium selyemtenyésztési üzem az I. osztályú selyembubóért 8 forintot, II. osztályúért 4 forintot, a hulladékért 1 forintot fizet kilonként. A tenyésztők zöme arra törekszik, hogy legalább 400—500 forint értékű gubót vihessen bekváltásra. Sok állatállan és munkanélküli család fő is vállalkozik tenyésztésre. Ezek minden idejüket a hernyók nevelésére fordítják s egy havi munkával 1000—1200 forintot is kereshetnek. A hernyót a községi selyemtenyésztési felügyelőknél (kikeltetőknél) lehet igényelni és átvenni. Aki még nem tenyésztett, részletes tájékoztatást és kihoztást kap.

A paradicsom és zöldségtermelő gazdák érdeklépviseletet alakítanak.

TISZÁNTÚLI KISIPAR, KISKERESKEDELEM

DEBRECZEN 7. OLDAL
1947. V. 4.

Varga államtitkár a debreceni kereskedők segítségére siet

Varga István államtitkár, az Anyag- és Árhivatal elnöke legutóbbi debreceni tartózkodása alatt alkalmat talált, hogy a kereskedői és ipari érdekeltség rögtönzött értekezletén is megjelenjen. Az államtitkár a Kereskedő Társulatnál meghallgatta azokat a panaszokat, melyeket a gyárosok ellen hangoztattak. A felszólalók ugyanis előadták, hogy a nagy adóterhekkel sújtott vidéki kereskedelem nem tud áruhoz jutni, mert a gyárak mindenkit megelőzve szolgálgatják ki az áruházakat a szövetkezeteket. A kereskedőket, annak ellenére, hogy előre befizetik az áruk értékét, másodrendű állampolgárokként kezelik és az áruházakat és szövetkezeteket soronkívül ellátásban részesítik.

Varga István a panaszokra válaszul kijelentette, hogy gyors intézkedést tesz és meggyőzően ezeket az állapotokat a véget fog vetni a karaván rendszernek is. Felpanaszolták még azt is, hogy

egy-egy vidéki szövetkezeti fiókok nagykereskedői tevékenységét folytatnak, mert a helybeli és falusi kiskereskedőknek is adnak árut viszonteladásra. Ilyen esetekben a szövetkezetek még sorozat jegyeket sem kérnek be a kiskereskedőtől. Ezen anomáliák megszüntetését is megígérte az Anyaghivatal elnöke.

Intézkedés történik a fa- és vasanyag kiutalásokról tapasztalt rendszer megváltoztatására, ahol a fogyasztók érdekeire is tekintettel lesznek.

A vásári kereskedők részéről is a kívánság merült fel, hogy maradjék árut kaphassanak. A túlfakereskedelem kívánsága az volt, hogy Romániából minél nagyobb mennyiségű áru jöjjön be. Ennek akadélya a tőkehiány, amelynek áthidalását szintén előjegyzésbe vette Varga államtitkár, akinek eddigi jóakarati készségét már igen sokszor tapasztalták a debreceni kereskedők és iparosok.

Előkészületek a kereskedők országos nagygyűlésére

A Kereskedő Társulat fennállásának 250. éve alkalmából — mint ismeretes — országos kereskedői nagygyűlés lesz Debrecenben május 25—26-án. A kongresszus előkészítésével a Kereskedő Társulat nagyválasztmányja újabb ülésen foglalkozott. Kardos Zoltán elnöke alatt. Tudomásul vette a választmány, hogy a gyűlés alkalmából a közlekedési minisztérium a Debrecenbe utazók részére 50 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett lakhelyükre és vissza szóló utazásra. Tárgyalást folytattak Debrecen város idegenforgalmi hivatalával, hogy a vendégek elhelyezését biztosítsa és a szokásos kedvezményeket juttassa a strandfürdőbe, színházba, moziba és más szórakozóhelyekre. A vendégek a nagygyűlést megelőző napon, pünkösd vasárnap megtekintik Debrecen látnivalóit. Szó van arról, hogy este a Déli Múzeumnál szabadtéri előadás lesz, kedvezőtlen idő esetén díszhangverseny.

A nagygyűlés ünnep másodnap-

ján délelőtt lesz a Bikában. Erre meghívták az ország kereskedelmi kamaráit is, melyeknek képviselői, a debreceni, szegedi, miskolci, győri és pécsi kiküldöttek fogják szakszabadságot tartani a különféle szakkérdésekről. Így tárgyalás alá kerül az adózás, a szövetkezetek és a megalkalmazottak viszonya, a kereskedői haszonkulcs, a vidék és a főváros áruellátása, a hitelkérdés és a külkereskedelmi problémák.

A kongresszuson az érdekeltek minisztériumok kiküldöttjei is megjelennek. A felszólalásokra választ adnak a nagygyűlésnek.

Meghozza ezután a kongresszus határozati javaslatait, melyeket illetékes helyre eljuttatnak. Igen nevezetes lesz a nagygyűlés tárgysorozatainak a pontja, melynek során kitűntetéseket osztanak szét azok között a kereskedők és a gazdasági életben szereplő egyének között, akik többévtizedes munkásságot töltek be.

Rendelet az épületjavítási kölcsönökről

A napokban jelent meg az építési és közmunkügyi minisztérium rendelete az országos épületjavítási alapszabályok folyósításáról. A rendelet Debrecen a rombolások tekintendők városok közé sorozza, melyekben kölcsön adható a lakóházak helyreállítására. Kölcsönt magánosoknak csak a tetőzetek helyreállítására, lakhatatlan lakások, vagy lakrészek használatától való tételére, házak függőfolyosóinak, lépcsőházaiknak újjáépítésére adnak. Tetőzet alatt az épületnek legfelsőbb földem feletti síkja feletti részét kell érteni.

Nem adnak kölcsönt állami, más közületi, vagy OTL sem kereskedelmi társaság tulajdonában lévő házakra. Ugyancsak nem kaphat kölcsönt az a háztulajdonos sem, akinek egyéb jövedelme van, vagy pedig a vele együttélő házastársnak van jövedelme. A már elvégzett javítási munkák költségeinek fedezetére sem adható kölcsön, sem olyan házra, mely nagyobb részben nem lakásokat foglalnak magukban. A kölcsönt akkor sem lehet folyósítani, ha a helyreállítási munkálatok költségei nem érik el a kölcsön előterjesztését közvetlenül megelőző hónapra eső tiszta jövedelem határozatát.

Kölcsön iránti kérelmeket a Pénzügyminisztérium Központ, vagy az általa megbízott valamelyik vidéki pénzügyintézetnél kell kérni. E célra különféle nyomtatványokat kell kitölteni két példányban. A kérvényhez az építő vállalkozó költségvetési adatait kell mellékelni, továbbá a városi adóhivatal igazolását a lakóház nyers házberjövendelméről és az azt terhelő házádról. Igazolni kell az egy hónapra eső közüzemi költségek összegét is. Mellékelni még a telek-

könyvi kivonat is. A kölcsönkérelmeket az épület helyreállítási kölcsön véleményező bizottság véleményezi. A véleményadásnál fontos szempont, hogy a helyreállítás megszünteti az életveszélyes állapotokat, másodsorban, hogy a lakók többsége kijelölendő műdolgozó, harmadsorban a házban nagy a lélekszám, negyedszer, hogy az önálló lakások számát növelni lehet, végül, hogy kevés anyag és munkaerő felhasználásával nagyszámú lakást lehet biztosítani.

Természetesen a kölcsönt nyerő háztulajdonosnak engedélyt kell adni a kölcsön telekkönyvi betétkészítésére. A kölcsönt csak az építő iparos, az építellenőző, valamint a háztulajdonos aláírásával ellátott anyagszámlára, vagy kereseti kimutatásra, vagy végösszámlára folyósítják. A pénzügyi hatóságnál igazolni kell azt, hogy házárdó kedvezmény engedélyezés iránt kérelmet terjesztett elő.

A kölcsönt a folyósítást követő második hó első napjától havi részletekben kell vissza törleszteni. A kölcsön utáni kamatot negyedévenként utólag kell megfizetni. Az esetben, ha az építés ellenőző azt állapítja meg, hogy a kölcsönt nem rendeltetésszerűen használják fel, a további részletek folyósítását megszüntetik és az addig kapott összeget azonnal vissza kell fizetni.

Családi házakra csak akkor adnak kölcsönt, ha a háztulajdonos előzően kötelezi magát arra, hogy a kölcsönből helyreállított lakásba állandó otthónak maga költözik be, régi lakását pedig a lakóhivatal rendelkezésére bocsátja.

Arra nézve, hogy a kölcsönt milyen kamattétel mellett folyósítják, még nem intézkedtek.

Megjelent a kereskedelemügyi miniszter rendelete a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara választási szabályzatáról

A rendelet szerint a kamara a régi kamarai tagozódástól eltérően két osztály helyett négy osztályra oszlik, mégpedig a) kiskereskedelmi osztályra 28 taggal, b) nagykereskedelmi osztályra 12 taggal, (ide tartoznak a pénz- és biztosító intézetek, a szövetkezetek, a közlekedési vállalatok és a szállítmányozók is), c) kisipari osztályra 28 taggal, d) gyáripari osztályra 12 taggal. Tehát a kamarának 80 rendes és 80 póttagja lesz. Ezek közül 40 rendes és 40 póttagot Debrecenben, míg a másik 40 rendes és 40 póttagot a kamara székhelyén kívüli a kamarakerületéből választják.

Választói joggal az bír, aki a kamara kerületében lakik, polgári jogának teljes érvényében lévő magyar állampolgár és a) a kamara kerületében egy év óta kereskedést, vagy ipart önállóan és jogtisztan gyakorol, b) kereskedést, vagy ipart fűző közkereseti, betéti társaság tagja legalább egy év óta. Ugyancsak elegendő választói jog illet meg a kamara kerületében működő kereskedelmi és ipari részvénytársaságokat, szövetkezeteket és korlátolt felelősségű társaságokat is, melyek szavazati jogukat meghatalmazással ellátott képviselőjük útján gyakorolják.

Kamarai rendes taggá az választható a választói jogosultsággal rendelkezők közül, aki a választás idején megszaktás nélkül legalább 3 év óta kereskedést, ipart önállóan és jogtisztan gyakorol, közkereseti társaság tagja, vagy betéti társaság beittagja, korlátolt felelősségű társaság ügyvezető tagja, részvénytársaság, szövetkezet tisztségviselője.

A választói jog gyakorlásának előfeltétele 1. a választó multbeli politikai magatartásának igazolása, 2. az iparüzés tényleges és folyamatos voltának valószínűsítése. A politikai magatartást igazoló bizottsági határozattal, vagy iparhatóság által kiadott tanúsítvánnyal, vagy akik revízióra adták be iparjogostványukat, a revíziós kérdőív V. számú szelvényével valószínűsítethetik. Az iparüzés tényleges és folyamatos volt-

tát az érvényben lévő iparjogostványval, vagy akik iparrevízióra adták be iparjogostványukat, az iparüzést szintén az iparjogostványt helyettesítő V. számú szelvényvel lehet valószínűsíteni. Választói joggal bír az a házasfő, egyenestől, vagy lemondási rokon, továbbá jogszertelen kinevezett gondnok, aki a kereskedést, illetőleg ipart távollévő, vagy pedig a hadlesemények következtében elpusztult hozzátartozója, vagy gondnokoltja helyett, annak jogosultsága alapján gyakorolja.

Az a választó, akinek több közösségben, vagy több osztályban van szavazati joga, a választás időpontját kitűző miniszteri rendelet megjelenésétől számított 14 nap alatt a kamarának bejelenteni köteles, hogy a választói jogot mely közösségben, illetve osztályban kívánja gyakorolni.

A választási szabályrendelet szerint a jelöléseket úgy kell megnevezni, hogy a kiskereskedelmi osztályban Debrecenből röfös, diaváru, vaskereskedő, könyvkereskedő, fűszer- és csemegekereskedő, borkereskedő szakmák legalább egy-egy rendes tagsági helyhez jussanak. A nagykereskedelmi osztályban a debreceni választási körzetben két nagykereskedő, két pénzügyi és hitelintézet, egy szövetkezeti, egy közlekedési, vagy szállítmányozó, vagy biztosító vállalati rendes tagot és póttagot kell választani. A kisipari osztályban a rendes- és póttagokat úgy kell megválasztani, hogy azok személyében lehetőleg minél több iparág jusson képviseltetésre. Ennek biztosítására a jelöléseket úgy kell megnevezni, hogy Debrecenben a tímár-, csizmadia- és cipész-, ruházati ipar, hentes, kovács, lakatos, az építő iparág és a képzéséhez nem kötött ipar legalább egy-egy rendes tagsági helyhez jussanak. A gyáripari osztályban mind a debreceni, mind a vidéki választási körzetben a rendes- és póttagokat úgy kell megválasztani, hogy úgy a jelöléses, mint a jelölés nélküli ipari ágak képviselőihez jussanak.

A fióküzletek engedélyének revíziója

Egyes kiterjedtebb eladási hálózatot fenntartó kereskedelmi vállalatok, üzemek iparjogának felülvizsgálata során a szükséges okiratok megszerzése, továbbá a vállalatok tevékenységének egy-egy szempontok szerint való megvizsgálása sok nehézségbe ütközik.

A kereskedelemügyi miniszter ezek megkönnyítésére rendeletet adott ki, mely szerint az olyan vállalatok felülvizsgálati kérelmét, melyeknek országos viszonylatra kiterjedő hálózata van, egységesíteni kell. Az egységesítést a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál hajtják végre. Az eljárást az ország kamaráinak együttes értekezletén fogják megállapítani és kijelölik azokat a vállalatokat, amelyek az egységesítés szempontjából tekintetbe jöhetnek. A rendelkezés a vállalatok számára jelent nagy könnyítést, mert a fióküzletekre vonatkozó és felügyelőbizottsági tagok okmányait beszerzeni külön-külön. Természetesen a fióküzlet működésére és felelős üzletvezetőjére vonatkozó adatokat továbbra is mellékelni kell, a fióküzlet felülvizsgálati kérelméhez.

Megváltozott a piaci árusítás szerdán és pénteken

A debreceni piacok zárórájának megállapítását az árusok szabadszakszervezete nem tartotta megfelelőnek. Ezért előterjesztett a városi tanácsnak, hogy változtassa meg a zárórát, illetve hosszabbítsa meg.

A kereskedelemügyi és iparkamara megvizsgálta az előadott adatokat és azok alapján azt a véle-

ményt terjesztette elő, hogy szerdán szükség van a 3 órai, pénteken pedig a 2 óras zárórára.

A tanács a kamara javaslata alapján határozott. Kimondta, hogy szerdán a közönség negyedszámú részét a zsvbvasáron csak később ér rá az élelmiszerpiacon megjelenni bevásárlások eszközlésére végett, ezért a szerdai napot a zárórát délután 3 órában állapítja meg. Pénteken viszont a közönség beszerzési tevékenysége a gyakorlat szerint kisebb arányú lévén, a záróra 2 órakor lesz. A hét többi napján a piac záróra változatlan marad.

Mestervizsgák sorrendje Debrecenben

Debrecenben május hó 12-től május 20-ig; május hó 12-én asztalos, bádógos, fehérneműkészítő, férfiszabó, gumijavító, nőiszabó és takácsipari mestervizsgák. Május hó 13-án cipész, csizmadia, cukrász, fényképész, fodrász és fogtűvesipari mestervizsgák. Május hó 14-én keményseprő, kerégyártó, kocsiagyártó, kosárfonó, kovács, szobafestő és mázóllipari mestervizsgák. Május hó 16-án hentes, lakatos, sütő, vasesztérgályos, vízvezetékész, őr, óras, tímár és vendégloipari mestervizsgák. Május hó 19-én kalapos, nőidivatkalapkészítő, molnár, műszerész és villanyzerelőipari mestervizsgák.

Amennyiben a fentebbieken kívül még más iparágból is volna vizsgára jelentkező, úgy ezen vizsga május 20-án lesz megtartva.

A virágüzletek május 4-én az Anyák Napján, vasárnap délelőtt 10 órától délután 2 óráig tarthatnak nyitva.

Zsvbvasár és kontárkérdés

Egy állam háztartását csak akkor lehet rendben tartani, hogyha az előirányzott adóbevételekre pontosan lehet számítani. Az állam „polgárainak” tehát mindenképpen arra kell törekedniük, hogy adófizetési kötelezettségeiknek a lehető legnagyobb mértékben eleget tegyenek. Mindenképpen el kell tehát térni azokat az embereket, akik egyrészt egyes társadalmi rétegeket megakadályoznak az adófizetés teljesítésében, hogy az árubeszerzésük, meggátolják, illetve azt néhezé teszik, másrészt pedig saját maguk sem igyekeznek kötelességüknek eleget tenni.

Már többször szóvá tettük a jogtalan iparüzők kérdését. Most újabb időszerűvé vált a zsvbvasárral kapcsolatban.

Közel 200 öszeres iparengedélyes működik városunkban. Ezeknek legnagyobb része hadirokkant, hadiözvegy, vagy általában az első és második világháború veszes viharának áldozatai. Nehéz anyagi körülmények között élnek, ámde minden erejükkel törekednek arra, hogy adófizetési kötelezettségüknek eleget tegyenek. Hetenként néhányszor tudnak csak a „szibiben” kisebb-nagyobb készleteikkel kirakodni. Az infláció idejében a feketézék sísereháza lepte el az ócska piacot. Ezek mind iparjogostvány nélkül és anélkül, hogy bármilyen címen adót fizetnének, kézzől kézre adva, illetve láncolva az árut, kereskedtek. Abban az időben sok mindent elnéztek a hatóságok. Manapság azonban, amikor már a viszonyok rendeződtek és hovatovább a békeállapotok fogják életbe lépni, semmiképpen sem tartjuk megengedhetőnek, hogy egyesek az ócskapiacos iparjogostványt és adófizetést nélkül kereskedjenek.

Nem emelünk szót természetesen azok ellen, akik tényleg szűkségből szűkségre ruháznak egyes darabjainak eladásával ekarnak pénzt szerezni. Ámde igenis kötelesek a hatóságok eljárni azok ellen, akik Budapestre utazgatnak, gyártanak az állam nyújtotta kedvezményes utazási igazolvány kihasználásával és ott mint kereskedők fölhasználják az ócska dolgokat és az adófizető öszereseknél lényegesen nagyobb készlettel rakodnak ki és nem a maguk háztartási dolgait árusítják.

Annál inkább rendet kell teremteni ezen a téren, mivel a Teleki-térhez hasonlóan lassanként majd itt is kifejlődne — ha idejében meg nem akadályozzuk — az orgazdak büntetlen működése. Ki tudja hány és hány vidéki betörésből vagy lopásból származó holmi kerül a „szibibe” eladásra épp a kontárkérdés lanyha kezelésével kapcsolatban.

Nagyon sokan kereskednek a „szibiben” azok, akik az infláció nyújtotta könnyű kereseti lehetőséget nagyon megízlelték elenyevésre, hogy a rendes úton való kenyérkeresethez már kedvük sincsen.

Az eladással keresetszerzően foglalkozó emberek igenis váltásnak ipart, ha ugyan majd a hatóságok erre érdemesnek tartják őket. Addig azonban az adóhatóságok a legszigorúbb ellenőrzést tartásák és irgalmatlanul adóztatásnak meg mindenkit, aki a „magános álarca” alatt jogtalan iparüzést folytat. Az iparhatóságok pedig a legszigorúbban büntessék meg őket kihágás címén. Ezek az emberek nem akarnak az újjáépítés nehéz munkájában résztvenni és az ország újjáépítéséhez szükséges adókat előteremteni. Az öszeresek nem trágárlanak sem a keresetet, amik de jogosan megkövetelik, hogy ne csak ők fizessenek adót, hanem azok az illetéktelen, hovatovább gombamódra szaporodó átkereskedők is, akik maholnap a tényleges forgalmat bonyolítják le.

Lejtner Jent

A gépfavágo engedélyek megvonásáról szóló mult heti tudósításunk kiegészítéseképpen közöljük, hogy az érdekeltektől gépfavágo iparosok az engedély megvonása miatt újabb folyamodást adtak be az iparügyi miniszterhez.

"Szép bútor
Szébb élet" Hirdeti:

Plac-utca 28. Gembrinus ájtáró

Bernáth
butorkereskedő

HÁRMAS ablakra való függőnyrudak... Debrecen kiadói hívatata 14-47

ELADÓ jégsekrény, kombinált és hármasszekrény... 14-58

POZGONYHA, kettő világszemély ruhasekrény... 14-60

MELY gyermekkosci eladó... 14-79

1500 literes víztartály és egy nagy exhauszorventillátor... 17-86

KÉTKERESKÜ féderes kézikoci eladó... 14-228

GYERMEKKOSCI Műindán... 14-236

AMERIKAI gyártmányú teniszúzó... 14-246

ELADÓ 100 kg lévsav és 100 salétromsav... 14-252

VENDEGLŐ, étterem berendezés... 14-106

EGY mély gyermekkosci jó állapotban... 14-117

HASZNALT spazhelt és üllő eladó... 14-116

ELADÓ jó állapotban lévő modern... 14-130

KERTI gumicső eladó... 14-140

MÉHVIASZ eladó Péceli u. 6... 14-151

GYERMEKKOSIBA való lössör... 14-154

MÉHVIASZ és 42-es kaptár eladó... 14-156

NAGYCSERELI állomás mellett... 14-160

MELY kergyermekekoci eladó... 14-163

ELADÓ üvegháza épített laboratórium... 14-165

GUMILEPEDŐ vadonat új 200x120... 14-182

ELADÓK ablakszárnyak, üzleti... 14-203

REKAMÉK, kétszemélyes és 6... 14-205

ELADÓ hordónak való tolgóta... 14-182

ELADÓ ablakszárnyak, üzleti... 14-203

REKAMÉK, kétszemélyes és 6... 14-205

ELADÓ Voiglander Bessa... 14-288

ELADÓ betegtolószék, hangulat... 14-324

5 DARAB lössörmatrac eladó... 14-502

ELADÓ női és férfi kerékpár... 14-272

ZOMANCOZOTT gáztűzhely... 14-277

VIZMENTES ponyva 6x4.5 m... 14-279

ELADÓ ölelőn fűzőkád, listos... 14-281

KIPÓZDREBE alkalmas asztalspa... 14-338

MODERN mély steppelt okru... 14-372

VÖRÖSRÉZ fűzőkád, jő... 14-367

PELES, vagy háromnegyedes... 14-348

GYERMEKKOSCI mély steppelt... 14-341

SONTESBE való puld eladó... 14-341

JÉGSZEKRÉNY nagyméretű eladó... 14-341

LAKÁS, LAKÁSORER (15) BERBEADNÁM... 14-369

ELCSERELEM 1 vagy 2 szobás... 14-352

ITALMÉRÉSSEKET, egy két... 14-352

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

ELCSERELEM szobás konyha... 14-347

KERTES lakócsomagot... 15-280

ELADÓ szobás konyha... 15-363

ELCSERELEM... 15-353

ELADÓ ház... 19-40

ELADÓ családi ház... 19-50

KÉTKEMENECES péküzlet... 19-58

ELCSERELEM nagytekű... 19-39

5 LAKÁSOS ház... 19-51

ELADÓ ház... 19-46

ELADÓ ház... 19-211

MALVIN utca... 19-250

ELADOM vagy elcserelem... 19-245

SIMONYI út... 19-94

ELADÓ István út... 19-102

ELADÓ Kar utca... 19-109

ELADÓ Szegényház-sor... 19-113

ELADÓ Bősörményi út... 19-115

EGY-kemencés föld... 19-118

ELADÓ adómentes... 19-122

ELADÓ egy szobás... 19-129

ELADÓ adómentes... 19-135

EGY szép kert... 19-135

ELADÓ ház... 19-176

MODERN 3 szobás... 19-314

ELADÓ 2 szobás... 19-315

ELADÓ szűk... 19-284

ELADÓ ház... 19-291

ELADÓ ház... 19-337

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-346

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

CSAPO utca... 18-257

ELADÓ ház... 18-365

FORGALMAS helyen... 18-343

HAZ, VILLA (19) ELADÓ ház... 19-40

ELADÓ családi ház... 19-50

KÉTKEMENECES péküzlet... 19-58

ELCSERELEM nagytekű... 19-39

5 LAKÁSOS ház... 19-51

ELADÓ ház... 19-46

ELADÓ ház... 19-211

MALVIN utca... 19-250

ELADOM vagy elcserelem... 19-245

SIMONYI út... 19-94

ELADÓ István út... 19-102

ELADÓ Kar utca... 19-109

ELADÓ Szegényház-sor... 19-113

ELADÓ Bősörményi út... 19-115

EGY-kemencés föld... 19-118

ELADÓ adómentes... 19-122

ELADÓ egy szobás... 19-129

ELADÓ adómentes... 19-135

EGY szép kert... 19-135

ELADÓ ház... 19-176

MODERN 3 szobás... 19-314

ELADÓ 2 szobás... 19-315

ELADÓ szűk... 19-284

ELADÓ ház... 19-291

ELADÓ ház... 19-337

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-346

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

ELADÓ ház... 19-376

KOLOZSVARON... 19-365

EGYSZERU ház... 19-344

FÖLD, TELEK (20) ELADÓ Hajdusoboszló... 22-1733

HALÁPON 8 hold... 20-161

VILLA telek... 20-178

BELVÁROSI telek... 20-337

BÉRELET (21) KIADÓ 2 és fél... 21-374

KIADÓ 2 és fél... 21-374

INCATLANFORGALMI IRODA (22) PATAI FERENC... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

ELADÓ ház... 22-258

DUDAS JOZSEF ingatlan... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248

ELADÓ ház... 22-248